

EN ANDEN VERDEN

**ALTERNATIVETS BUD
PÅ ET GLOBALT KURSSKIFTE**

INDHOLDSFORTEGNELSE

Intro: En anden globalisering	1
Om dette udspil	2
KAPITEL 1: GLOBALT DEMOKRATI	3-20
Nationalt: Danmark, det bedste land for verden	5-15
1: Rettigheder i centrum	5-6
2: Ligestilling som udenrigspolitik	6-7
3: Fred frem for alt	7-11
4: Kunstdiplomati	11
5: Mobilitet som vilkår og rettighed	11-14
6: Opgør med årtiers fastlåst udenrigspolitik i Israel/Palæstina	14-15
Regionalt: Europæisk Forår	16-17
7: Et demokratisk EU	16
8: Et socialt EU	16
9: Et solidarisk EU	16-17
10: Et åbent EU	17
11: Mere EU i Danmark	17
Globalt: Giv verden indflydelse	18-20
12: Borgernes demokrati: Verdensparlament	18-19
13: Demokratisér globale institutioner	19-20
KAPITEL 2: GRØN OMSTILLING	21-35
Nationalt: Der er et yndigt grønt land	23-25
14: Grøn, grønnere, Danmark	23-25
Regionalt: Green New Deal	26-30
15: Grøn, grønnere, Europa	26-27
16: Retfærdig klimafinansiering	27-29
17: Et Europa med respekt for natur, miljø og klima	29-30
Globalt: Respekt for klodens økologiske grænser	31-35
18: Klimaret og grøn retfærdighed	31-32
19: Global respekt for natur, miljø og klima	32-33
20: En verden fri for kul, olie og gas	33-34
21: Global grøn turisme	35
KAPITEL 3: GLOBAL RETFÆRDIGHED	36-45
Nationalt: Nye kriterier for succes	38-41
22: Økonomi i balance	38-39
23: En mere retfærdig (udviklings)politik	40-41
Regionalt: EU for en bedre verden	42
24: Progressive finanser	42
Globalt: En fair verdensøkonomi	43-45
25: Bekæmp ekstrem ulighed	43-45
26: Globalt skattesamarbejde	45
Det, vi er fælles om	46
Procesbeskrivelse – sådan er politikken blevet til	47

INTRO: EN ANDEN GLOBALISERING

Menneskeheden står over for to altoverskyggende udfordringer i det 21. århundrede: På den ene side presser vores økonomiske aktiviteter planetens grænser, som vi allerede har overskredet faretruende på en række områder. Og på den anden side lever hundredvis af millioner af mennesker stadig i dyb fattigdom uden de mest basale fornødenheder som rent drikkevand, mad, medicin, sanitet eller tag over hovedet.

Dét er udfordringen, som vores globale politik skal have svar på, og det kræver modige tanker og handling. Derfor lancerer vi med dette udspil en samtænkning af en række politikområder: udenrigspolitik, klimapolitik, EU-politik, fredspolitik, økonomisk politik og udviklingspolitik. Vi bliver nødt til at adressere vor tids største udfordringer med respekt for den kompleksitet, der præger verden i dag.

Vi kommer med et bud på en ny globalisering, hvor sort vendes til grøn, uretfærdighed vendes til retfærdighed og hierarki til demokrati. Det er for os at se den eneste rigtige vision for at sikre det rette grundlag for en global politik, der tager livtag med globaliseringens slagsider på alle tre bundlinjer: den grønne, den sociale og den økonomiske. Vores politik er vores bud på den bedste politiske måde at tage ansvar for at gøre FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling til virkelighed. Derfor er Alternativets globale politik vores bud på, hvordan vi bør tage konsekvensen af verdensmålene og komme med et bud på hvilken rolle Danmark bør spille heri, men endnu vigtigere hvordan verden helt grundlæggende bør indrettes for at komme i mål.

Vi står i dag over for en ny nødvendighed, som bryder med den gamle 'nødvendighedens' politik. En nødvendighed, der ikke kender grænser. Vi er med klimakrisen indtrådt i en helt ny geologisk epoke, hvor mennesket i kraft af vores dominans i det samlede økosystem er blevet en reel kraft, der bevæger, udfordrer og omformer jorden.

Forskere kalder det antropocæn – menneskets epoke – hvor vi mennesker er den primære forandringskraft på klima og miljø. Helt grundlæggende udfordrer vi de fire elementer, jord, ild, vand og luft, som vi er fælles om. De fire elementer, som tilsammen er grundlaget for alt liv på Jorden. Som vi selv kommer fra. Og som vi ikke ejer, men vi alle har et ansvar for at give videre.

At bringe balance i det økologiske og det økonomiske system er vor tids største opgave. Vi lever over evne på bekostning af planetens livsgrundlag, samtidig med at alt for mange har alt for lidt. Udfordringen er at skabe et økonomisk system, hvor vi ikke presser planeten, og ingen mangler basale nødvendigheder.

Alternativets globale politik handler om at skabe en bedre verden. Ikke om at pleje snævre danske interesser.

OM DETTE UDSPIL

I dette udspil vil vi præsentere vores vision for opbygningen af et anderledes, mere demokratisk, bæredygtigt og retfærdigt internationalt system. Det er Alternativets bud på et radikalt politisk kursskifte. Vi vil udfolde både visioner og konkrete forslag, der med udgangspunkt i eksisterende strukturer kan være med til at bane vejen for en mere fælles, retfærdig og bæredygtig klode.

I arbejdet med udspillet har vi brugt et tankeeksperiment udviklet af den amerikanske filosof John Rawls i 1971. Vi har forestillet os den hypotetiske situation, at vi ikke kender vores fødested, køn, sociale status eller plads i samfundets hierarki. Hvordan ville vi indrette verden, hvis vi ikke vidste noget om vores egen situation eller geografiske placering? Det er et effektivt tankeeksperiment, der sikrer, at vi stræber efter en fair og retfærdig verdensorden. Og det er den logik, der har været styrende for vores politikudvikling.

Det hele hænger naturligvis sammen, men for læsevenlighedens skyld har vi inddelt udspillet i tre kapitler:

1. Demokrati
2. Grøn omstilling
3. Økonomisk retfærdighed

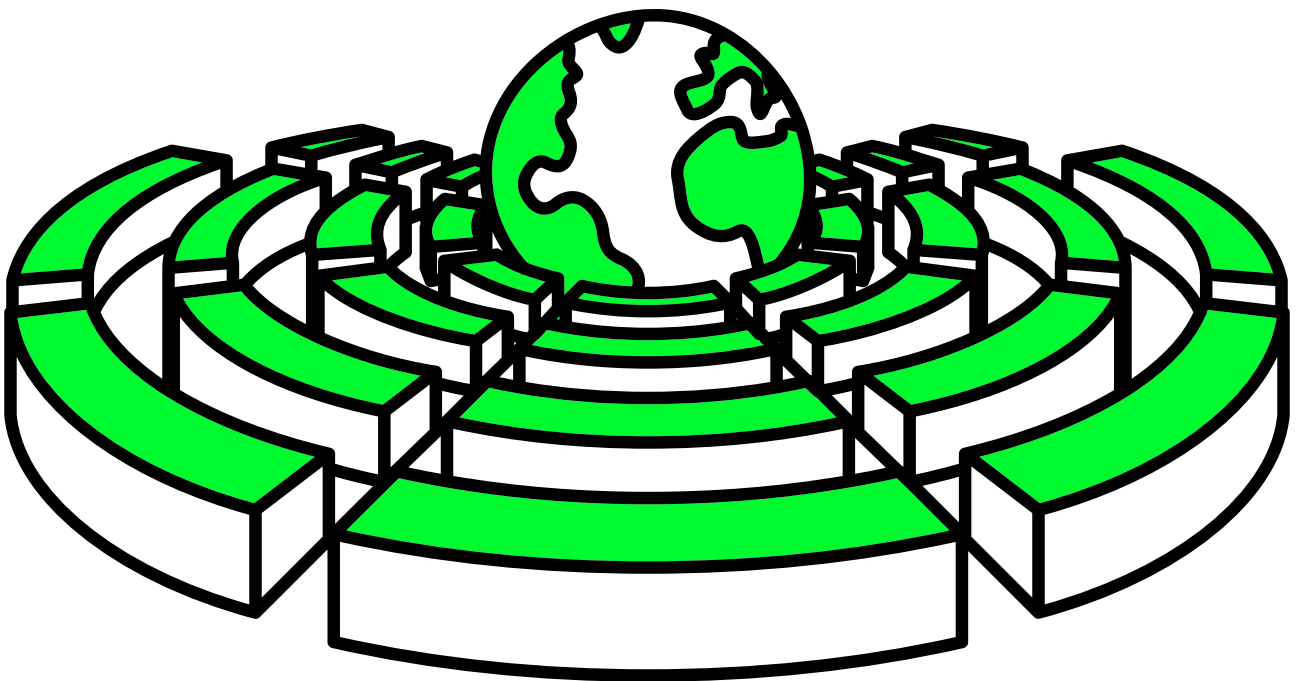
Hvert kapitel er inddelt i tre afsnit, da vi kan og bør arbejde for en anden verden på tre forskellige niveauer på én og samme tid. Alt, hvad vi gør i Danmark, påvirker verden, og alt, hvad der sker i verden, påvirker os:

- Danmark
- Europa
- Verden

Både vores visioner og konkrete forslag varierer i perspektiv og rækkevidde, men giver samlet set Alternativets bud på et globalt kursskifte for en anden og bedre verden.

Kærlig hilsen
Alternativet

KAPITEL 1: GLOBALT DEMOKRATI

I Alternativet tror vi på, at det er muligt at skabe en anden verden. Men det kræver både mod og nytænkning, hvis vi skal forandre hele det internationale system, som har skabt og fortsat forværrer krisen i vores globale økologiske og økonomiske systemer.

Intet land kan alene løse de problemer, vi som verden står over for. Udfordringerne med klima og ekstrem ulighed kender ingen grænser, men er globale i deres natur. Det må vores svar også være. Evnen til samarbejde på tværs og til at se ud over snævre nationale interesser bliver i den forbindelse altafgørende. Vi bliver nødt til at tage udgangspunkt i problemerne og overveje, hvordan vi skal organisere os for at løse dem – og ikke som nu tage udgangspunkt i det nuværende system og se, hvad der er muligt.

For Alternativet er det åbenlyst, at en ny global organisering må være demokratisk, så alle borgere i verden har en stemme, og ikke som nu, hvor en borger i det rige Vesten har markant mere indflydelse på verdens gang end en borger i et fattigt, marginaliseret land. Hvis vi skal løse problemerne i fællesskab, skal vi have alle med. Det kræver et nyt globalt værdisæt med langt større ansvar, solidaritet, ligeværd, medmenneskelighed og en generationskontrakt om ikke at ødelægge vores livsgrundlag for hinanden og vores børn. Det virker måske paradoksalt, at vi i Alternativet ønsker en ny verdensorden, hvor danske borgere får mindre indflydelse, end vi har nu. Men vores globale politik tager udgangspunkt i ønsket om at skabe en markant anden – og markant bedre – verden for alle. Ikke i snævre danske interesser. Og så alligevel – for på lang sigt er det i den grad i Danmarks interesse, at verden bliver mere demokratisk, og vi i fællesskab har mulighed for at håndtere kriserne i vores økologiske og økonomiske system. Som en lille stat har vi meget stor interesse i at skabe en verden baseret på internationalt samarbejde og dialog i demokratiske fora frem på for store landes magtinteresser, der ofte tromler små lande.

NATIONALT: DANMARK, DET BEDSTE LAND FOR VERDEN

1: RETTIGHEDER I CENTRUM

Danmark har en stolt udenrigspolitisk tradition for at rådgive regeringer rundt om i verden om god regeringsførelse. Den skal vi ikke bare videreføre, men også videreudvikle. Vi skal udforske mulighederne og potentialet i demokratiudvikling og borgerinddragelse. Vi tror nemlig på, at borgerens mulighed for aktiv deltagelse i civilsamfund, demokrati og beslutningstagen er afgørende for fællesskabet og sammenhængskraften på lokalt og globalt plan.

Et stærkt globalt samarbejde bygger på stærke og velorganiserede civilsamfund, der kan mobilisere og inkludere befolkningen. Verdens civilsamfund er vigtige drivkræfter bag de store institutionelle og systemiske ændringer, der er brug for. Danmark bør prioritere udviklingen af verdens nationale demokratier i alles interesse, samtidig med at vi arbejder for et mere demokratisk internationalt system.

1.1: AMBASSADØR FOR CIVILSAMFUND, DEMOKRATI OG GOD REGERINGSFØRELSE

Der er brug for at intensivere og prioritere civilsamfundsarbejdet. Danmark bør derfor, som man har gjort det på tech-området, udnævne en ambassadør for civilsamfund, demokrati og god regeringsførelse. Ambassadøren skal rådgive lande, civilsamfundsorganisationer og internationale organisationer om, hvordan man kan udvikle demokratiet og sikre større borger- og civilsamfundsinddragelse. I princippet skal hun have hele kloden som sin arbejdsplads, men primært dedikere sin indsats til lande med hårdt prøvede civilsamfund, hvor Danmark i forvejen er engageret, og til internationale initiativer, der kan sætte civilsamfundsarbejdet, lokaldemokrati og folkelig mobilisering på dagsordenen. Herhjemme skal civilsamfundsorganisationer nyde ytringsfrihed og agere uafhængigt af politiske beslutningstagere. Vi skal sikre en stabil støttestruktur, der ikke gør civilsamfundet sårbart over for politiske magtskift og andre større forandringer. Dansk civilsamfundspolitik skal sikre plads til og udvikling af kritiske stemmer, der udfordrer magthavere og gør os alle klogere på konkrete problemstillinger. Den politiske uafhængighed hviler på mere kontinuerlige og stabile finansieringsmodeller.

1.2: STØTTE TIL EN UAFHÆNGIG PRESSE

Stærke demokratier og civilsamfund forudsætter en stærk, uafhængig og kritisk presse. Støtten til og fokus på opbygning og udvikling af en kritisk presse i udviklingslande skal styrkes for at fremme demokrati, menneskerettigheder og bekæmpelse af korrupsion.

Danske journalistuddannelser skal derfor afsætte ekstra pladser til internationale studerende fra konfliktzoner og demokratisk udfordrede lande, som kan modtage stipendier til at gennemgå et journalistisk uddannelsesforløb i Danmark. Desuden bør Danmark fortsat indtænke støtte til uafhængige lokale medier i bistandsporteføljen. Den fælles læring og udveksling skal gå begge veje, og danske journalistuddannelser skal ligeledes opsøge pladser til danske studerende i andre lande for at styrke den uafhængige presse i Danmark med høj etisk og kritisk sans, der åbner op for flere globale perspektiver.

2: LIGESTILLING SOM UDENRIGSPOLITIK

Alternativet ønsker at føre en feministisk udenrigspolitik, der bygger på frihed, retfærdighed, inklusion og lige muligheder på tværs af køn, identitet, seksualitet, etnicitet og nationalitet. Kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene er ikke kun et mål i sig selv, men et middel til en bedre og mere sikker, fri og retfærdig verden. Der er nemlig en klar sammenhæng mellem ligestilling mellem kønnene, beskyttelse af kvinders rettigheder og udvikling af sunde, retfærdige og mere lige samfund.

Vi skal bruge vores politiske stemme i den globale indsats for mangfoldighed, ligestilling og beskyttelse af minoriteter – også når det er upopulært.

2.1: DIPLOMATISK LIGESTILLING

Kvinders deltagelse og demokratiske indflydelse skal styrkes. FN er den vigtigste platform for at sikre ligestilling og forsvare kvinders rettigheder. Det er i den forbindelse afgørende, at Danmark støtter aktivt op om Sikkerhedsråds Resolution 1325 om kvinder, fred, sikkerhed og beskyttelse af civile i forbindelse med FN's fredsoperationer.

Konkret skal Danmark sikre, at mindst 40 % af alle danske diplomatiske embeder og andre internationale udnævnelser bestrides af kvinder. Derudover skal Danmark sikre sig, at vi i alt vores internationale arbejde indtænker ligestilling og styrker kvinders og minoriteters repræsentation. Eksempelvis har FN endnu aldrig haft en kvindelig generalsekretær.

2.2: SEKSUEL LIGESTILLING

Retten til et bedre liv hænger uløseligt sammen retten til at være den, man er. Forhindres mennesker i at udtrykke deres identitet, er det et brud på vores grundlæggende rettigheder. LGBTI-personer oplever på globalt plan diskrimination, stigmatisering og forfølgelse. For eksempel er homoseksualitet kriminaliseret i over 70 lande, og i otte lande forekommer dødsstraf for homoseksualitet. Det er ikke nok, at vi styrker LGBTI-indsatsen i forhold til nationale forhold. Vores indsats skal også afspejles i vores globale ageren og relationer. Vores holdning til seksuelle minoriteters rettigheder skal være tydelig og konsekvent over for andre landes regeringer og civilsamfund.

Beskyttelsen af LGBTI bør derfor være en både udenrigs- og asylpolitisk prioritet. Danmark bør udvikle et separat appendiks til den nye nationale LGBTI-handlingsplan med en konkret LGBTI-strategi på det udviklings- og udenrigspolitiske område. Vi skal sikre, at LGBTI-minoriteter indtænkes som særligt fokusområde, når det kommer til inkluderende sundhedssektorer, opbyggelsen af retssamfund og uddannelser, der rummer alle grupper i samfundene. Vi skal derfor aktivt støtte organisationer, foreninger, aktivister og ildsjæle, der arbejder for at sikre LGBTI-personers rettigheder. Vi skal desuden leve op til internationale aftaler og yde beskyttelse til mennesker, der er på flugt på grund af deres seksuelle orientering eller identitet. Vi skal lægge deres situation som LGBTI-personer til grund, når vi vurderer asylmotiver i asylsager.

2.3: LIGESTILLING I FORSVARET

Vi skal ligestille mænd og kvinder i militæret. Kvinder skal på lige fod deltage i fredsopbyggende arbejde. Det gælder alt fra diplomatiske forhandlinger til brugen af kvindelige mæglere til demokratisk deltagelse i udformningen af deres land efter krig og konflikt. Når Danmark deltager i internationale fredsmissioner og genopbygningsarbejde og yder økonomisk assistance, skal vi have piger og kvinders deltagelse for øje – både nationalt og i internationale sammenhænge såsom EU, NATO og FN.

3: FRED FREM FOR ALT

3.1: OPGØR MED MILITÆR AKTIVISME

De seneste to årtiers danske militære aktivisme kalder på et akut kursskifte. Ideen om, at vores egen sikkerhed kan vindes gennem militære operationer, har vist sig uholdbar. Danmark skal indsnævre de militære prioriteter og gennem civile, diplomatiske og ikkevoldelige metoder adressere mere grundlæggende årsager til ustabilitet, voldsspiraler, terror og konflikter. Forebyggelse og politiske løsninger – ikke militære – skal være i centrum. For eksempel skal der arbejdes for at skabe opbakning til inkluderende forhandlinger, mægling og konfliktløsning i lande som for eksempel Kashmir, Libyen, Yemen og Somalia. Kampen mod terror kan ikke vindes militært – og slet ikke på den lange bane. Naturligvis skal vi ikke være naive og vende ryggen til reelle udfordringer, men vi kan og skal ikke føre angrebskrige og installere massiv overvågning uden respekt for retssikkerhed og privatliv for at komme terror til livs. Kampen mod terror ude såvel som hjemme vindes bedst gennem håndhævelse af internationale normer, uddannelse og en højere grad af social lighed, antidiskrimination og politisk ytringsfrihed.

3.2: ET MODERNE FORSVAR

Danmarks forsvar skal fokuseres og prioriteres, så det effektivt understøtter arbejdet for en sikker verden. Naturligvis skal vi kunne forsvare og beskytte dansk suverænitet og territorium i tilfælde af krig og angreb, men forsvaret skal ikke opbygges som en angrebshær. Vi skal prioritere at støtte op om fredsbevarende missioner og investere i

kapacitet til humanitære operationer og konfliktløsning, herunder mægling. Da nutidens og fremtidens trusler langt fra kun er militære, skal vi gentænke vores sikkerhedsindsats. Vi skal prioritere cybersikkerhed og optimere forsvaret mod cyberangreb og overvågning fra eksterne aktørers side.

3.3: EN DEMOKRATISK VÆRNEPLIGT

Den grundlæggende ændring, der skal til i vores tilgang til militær og forsvar, kalder også på en ændring af vores værnepligt. Vi ønsker derfor at udvide og nytænke værnepligten til også at have et direkte humanitært og demokratisk fokus, hvor både mænd og kvinder kan vælge at aftjene deres værnepligt i for eksempel en NGO eller almennyttig forening, der ønsker at modtage dem i kortere eller længere tid.

3.4: STRENGERE BETINGELSER FOR KRIG

At gå i krig er den alvorligste beslutning, man som land kan træffe. Vi skal arbejde målrettet for at løse konflikter i de områder og konfliktzoner, som er grobund for terror. Derfor skal vi stille en række politiske betingelser, der skal være opfyldt, før Danmark kan sige ja til at gå i krig og deltage i militære operationer og missioner:

De skal bero på et klart folkeretligt grundlag og FN-mandat. Dansk forsvarspolitik skal ikke bruges til at føre illegitime angrebskrige, men til at styrke global stabilitet og den internationale retsorden.

De humanitære, juridiske, økonomiske og realpolitiske omkostninger, det har, når vi går i krig, skal overvejes. Hele den historiske, økonomiske og politiske kontekst, som en mission udføres i, gøres til genstand for undersøgelse og diskussion i Folketinget. Vi skal have en plan for, hvordan magten organiseres efter fuldendt mission, og en klar plan for at støtte parterne i demokratiske tiltag på egne præmisser.

Høringstiden for eventuel krigsdeltagelse skal være særlig lang og grundig. Folkevalgte skal have tid til at drøfte en potentiel mission, herunder mulighed for høringer med uafhængige forskere og eksperter.

Kun en folketingsbeslutning baseret på kvalificeret flertal på to tredjedele kan skabe grundlag for dansk deltagelse i en væbnet mission, herunder NATO-missioner samt fredsbevarende og humanitære missioner. Det kræver en grundlovsændring, men efter årtier med mislykkede, blodige krige er vi klar til at tage diskussionen.

Efter dansk deltagelse i væbnede missioner er det vigtigt, at vi evaluerer vores indsats. Alternativet foreslår, at alle missioner følges op af en uafhængig kommission, som ser nærmere på, om vi levede op til mandat, forudsætninger og forventninger. Derfor mener vi også, at det er en skandale, at Irak-kommissionen blev nedlagt. Den skal genoprettes øjeblikkeligt, og de ansvarlige skal stilles til ansvar.

Alle finansielle bevillinger til væbnede missioner skal følges af en bevilling til genopbygning.

3.5: DIPLOMATISK OPRUSTNING

Vi skal i endnu højere grad arbejde værdibaseret med vores diplomati. Desværre har udenrigstjenesten været underlagt massive nedskæringer, hvilket er skadeligt for Danmarks mulighed for at udøve indflydelse og skabe resultater. Fra 2000 til 2019 vil udenrigstjenesten være blevet beskåret med en tredjedel, svarende til ca. 800 millioner kroner. Det skal vi lave om på. Både ved at styrke udenrigstjenesten økonomisk og ved at skærpe Danmarks diplomatiske profil.

Gennem værdier såsom demokrati, menneskerettigheder og gennemsigtighed skal vi styrke det politiske samarbejde multilateralt og bilateralt. Ikke mindst skal vi bruge vores diplomati til at skabe ligeværdige relationer mellem lande – det gælder også relationerne med de lande, som af økonomiske, historiske og politiske årsager har nogle langt sværere betingelser for internationale og diplomatiske relationer, end Danmark har. Det kræver et opgør med det nuværende udenrigspolitiske fokus på snæver interessevaretagelse til fordel for et skift hen imod fredsskabelse som præmis for al forsvars- og sikkerhedspolitik. Helt konkret skal vi sikre flere midler allerede på næste finanslov.

3.6: STYRK FREDSSKABENDE OG -OPBYGGENDE INDSATSER

Sikkerhedspolitisk er vores fremmeste opgave at sikre fred og stabilitet i verden. Danmark skal først og fremmest gøre sin indflydelse gældende gennem internationalt samarbejde, diplomati, konfliktmægling og humanitære bidrag. Vi skal styrke fredsskabende og -opbyggende indsatser, som fokuserer på at skabe og bygge fred – ikke bare bevare. Vi skal i langt højere grad engagere ekskluderede grupper som for eksempel minoriteter, kvinder og unge. Mange lande fokuserer dygtigt på fredsskabelse (blandt andre Norge), men der er plads til en engageret aktør, der fokuserer endnu mere på årsagerne til konflikter, inden de bryder ud. Vi skal bruge vores diplomati til at inddrage marginaliserede grupper i alle udviklingslande, vi engagerer os i, og fokusere på de underliggende årsager til konflikt som for eksempel ulighed internt.

Danmark skal deltage mere aktivt i FN's fredsskabende indsatser og genopbygningsarbejde. Derfor skal vi øge antallet af medarbejdere ved FN-repræsentationerne i både New York og Genève, som lige nu er ekstremt underbemandede. Målet er, at vi kommer op på samme niveau som vores naboer Norge og Finland. Danmark bør også støtte fredsbevarende indsatser ved selv at udsende flere fagekspertes, soldater og officerer, eventuelt i samarbejde med de andre nordiske lande.

Samtidig skal vi være med i front, når det kommer til at afskaffe atomvåben, gennem samarbejde i internationale fora og ved at støtte de lande, der arbejder i den rigtige retning. Danmark skal aktivt støtte internationale aftaler og resolutioner, der har til formål

at begrænse og forbyde atomkraft. Vi må aldrig lade vores forhold til verdens atommagter diktere vores linje og afskrække os fra at gå forrest i denne sag. Vi må heller ikke holde hånden over vestlige atommagter eller deres allierede. Samtidig skal vi stoppe støtten til den del af den globale våbenindustri, der lever af at eksportere våben til undertrykkende regimer og militser. Ligesom vi skal håndhæve våbenembargoer i tråd med Amnesty Internationals anbefalinger.

Fokus på forebyggelse af konflikt, så konflikter ikke udvikler sig, kræver viden og faglig indsigt. Danmark skal prioritere forskning og undervisning i international konfliktløsning og fredsbevarende arbejde ved at etablere et center, der kan agere spydspids inden for dette område. Centrets input kan med fordel indhentes og bringes i spil, når vi skal træffe større udenrigspolitiske beslutninger, der vedrører krig. Dansk forskning i fred og konflikt bør sikres en langsigtet finansieringsmodel, så forskningsmiljøet arbejder under stabile forhold, og kontinuiteten sikres. Desuden skal centret uddanne konfliktmæglere og efteruddanne danske diplomater i konfliktmægling og -løsning.

3.7: BEGRÆNS NATO – DELTAG I EU'S FÆLLES FORSVAR

Vi skal i højere grad orientere os mod resten af Europa og EU-samarbejde i stedet for over Atlanten. Danmark er medlem af NATO, men vi skal også forbeholde os retten til at indtage selvstændige positioner eller organisere os i mindre politiske alliancer. NATO skal alene udgøre en forsvarsalliance med en tydelig opprioritering af den politiske dialog også med ikke-medlemmer. Vi skal sammen med ligesindede arbejde for, at NATO's målsætning om 2 % af BNI til forsvar ændres. NATO skal rulles tilbage til sit udgangspunkt som forsvarsalliance i modsætning til den angrebsalliance, samarbejdet har udviklet sig til.

Danmarks sikkerhedspolitiske interesser skal i stigende grad varetages af EU og FN frem for af NATO. Det er ikke mindre tydeligt nu, hvor Donald Trump er ved magten i USA. Danmark skal deltage i EU's fælles forsvar – ikke for at bidrage til den generelle oprustning, men for at styrke Europa som en stabiliserende faktor i en mere og mere usikker verden. Verden har brug for et stærkt og samlet Europa med visionerne i forsædet.

Det indebærer, at vi arbejder for at afskaffe Danmarks forsvarsforbehold, så vi kan være med til at præge det europæiske forsvars- og sikkerhedssamarbejde i en socialt bæredygtig retning. Det tættere europæiske forsvars- og sikkerhedssamarbejde skal udgøre fundamentet for en gradvis orientering væk fra NATO og mod EU. I EU-regi vil vi arbejde for, at EU vil vægte konfliktløsning, fredsbevarende og konfliktforebyggende arbejde højt.

3.8: GRØN SIKKERHED: FRI AF OLIEINTERESSER

Danmark skal være uafhængig af fossile brændsler fra olieproducerende lande. Kampen om ressourcer vil de kommende år kun skærpes. Den voksende middelklasse i Asien medfører et betydeligt pres på ressourcer, og når vi skal hive resten af verden ud af fattigdom, skal det ske på en måde, der ikke øger presset på begrænsede og forurenende

ressourcer. Ingen lande skal være afhængige af totalitære regimer, da det øger risikoen for konflikter. Det bør derfor være en erklæret målsætning for dansk og europæisk udenrigspolitik at sikre energiafhængighed fra problematiske regimer og konfliktzoner og ikke mindst bruge denne målsætning til at skabe momentum omkring overgangen til vedvarende energi.

4: KUNSTDIPLOMATI

Kunst og kultur skal i langt højere grad indtænkes i vores udenrigspolitik. Vi skal bruge kunst som dialogredskab og udvikle kvaliteten af den internationale kunst. På den måde kan vi skabe rum for kulturelle udviklingsmøder, der kan spille en helt anden og afvæbnende rolle for samvær på tværs af kulturer og nationaliteter. Kunsten og kulturen rummer desuden uudnyttede muligheder set i eksportsammenhæng. Den kreative eksport af ideer og kunst – litteratur, film, musik, billedkunst m.m. – skal styrkes, da der på dette område findes store muligheder for hjemtagning af økonomiske gevinster, men også gevinster i form af tværnationale og tværkulturelle møder, dialog og forståelse. Vores tilgang til kunsten som udenrigspolitik skal selvfølgelig have diversiteten for øje, så vi sikrer, at kunsten som helhed forbliver mangfoldig.

4.1: KULTURATTACHÉER, IKKE FORSVARSATTACHÉER

Som et led i at gentænke og forny vores udenrigstjeneste og diplomati skal alle danske ambassader have en kulturattaché udsendt af Kulturministeriet. Samtidig skal vi tilbagekalde forsvarsattachéer, der har til formål at fremme den danske våbenindustri's interesser og øge eksporten.

Ambassader skal også facilitere ophold for kunstnere på danske ambassader i udlandet i kortere eller længere perioder. Dette gælder også for ambassader i lande, hvor der ikke er kulturinstitutioner. Ambitionen er at skabe en ny og udvidet slags residency-ordning, hvor danske og udenlandske kunstnere kommer til at arbejde i, bo med og blive en naturlig del af hverdagen hos udenrigstjenesten. Målet er ikke at sælge dansk kunst, men at skabe rum for kulturmøder og at bruge kunsten, og kunstneren skal på uformel vis være med til at skabe nye og kreative relationer mellem Danmark og andre lande. Samtidig skal kultur i langt højere grad have en plads og rolle i vores eksportfremstød og sikre, at vi mere aktivt bruger dansk kunst og kunstnere til at sætte Danmark på dagsordenen. Vi skal udvikle og præsentere danske kultur- og samfundsrelevante begivenheder, som kan skubbe til vante tankesæt, og som giver gensidig værdi i en international kontekst.

5: MOBILITET SOM VILKÅR OG RETTIGHED

Mennesker har altid været i bevægelse – på flugt fra krig og sult eller på vej mod nye muligheder. Flygtninges og migranternes bevægelse på tværs af landegrænser er derfor et grundvilkår. Det hverken stoppes eller løses af mure, pigtråd eller andre kortsigtede løsninger. Menneskers mobilitet kræver en helhedsorienteret politik, der kan regulere og håndtere bevægelser på tværs af oceaner og grænser.

På verdensplan er mere end 65 millioner mennesker lige nu på flugt. Ifølge Dansk Flygtningehjælp befinder ca. 90 % af disse flygtninge sig i de såkaldte nærområder. Men fattige og ustabile lande må aldrig stå alene med at sikre beskyttelse for mennesker på flugt.

På den lange bane er det afgørende, at vi forstår og adresserer de forhold, der udløser flygtninge- og migrationsstrømme. Lappeløsningernes tid er forbi. I stedet skal vi støtte langsigtede indsatser og samarbejdsmodeller, der støtter såkaldte migrantproducerende lande hen imod en bæredygtig udvikling, så mennesker kan leve et værdigt liv der, hvor de bor. Her spiller den rige verdens udenrigspolitik en væsentlig rolle. Dels med generøse og empatiske bidrag til en stabil udvikling, dels ved at vi stopper med at bedrive politik, der direkte skader de mest sårbare landes udvikling og underminerer de mest udsatte menneskers levevilkår. Én af de vigtigste årsager til migration er ulighed, og vi skal fokusere på at bekæmpe ulighed mellem og internt i lande. Som et velstående land er det vores opgave at bidrage til en løsning på disse udfordringer. Vi skal tænke den globale mobilitetsudvikling ind i vores langsigtede globale engagement. Vi bør se mobilitet som en politisk udfordring, der kræver modige, kollektive og generøse svar.

Alternativets tilgang til mobilitetspolitik er at støtte den positive og bæredygtige migration, at vende udfordring til ressource og skaberkraft og at hjælpe til med at give potentielle migranter positive alternativer. Det kræver vilje til samarbejde og en mere empatisk forståelse for global sameksistens. Vi er sammen om den klode, vi bor på. Der findes hverken nemme eller billige løsninger på de globale udfordringer, vi står over for. Tværtimod skal vi være bevidste og ærlige omkring det faktum, at bæredygtige løsninger kommer til at tage tid og koste mange ressourcer, og at det kræver mod til at gentænke måden, vi samarbejder på.

5.1: GLOBAL LØSNING FOR MENNESKER PÅ FLUGT

Danmark kan ikke løse de globale udfordringer med flygtninge og migration alene. Både EU og FN spiller en afgørende rolle i skabelsen af fælles, bæredygtige og humane tiltag i hjælpen til og fordelingen af migranter og flygtninge.

Det er europæisk at løfte i flok. Vi vil kæmpe for, at EU sikrer en mere fair og solidarisk fordeling af flygtninge inden for EU. I dag ender flygtninge som kastebolde mellem stater, og i stedet for at løfte i flok bliver flygtningepolitikken til et kapløb mod bunden, hvor hver stat forringer vilkårene for flygtninge i håb om, at færrest muligt søger hen mod netop dem. På den lange bane skal vi styrke og udvide den globale kvoteordning for fordeling af flygtninge.

Flygtningekonventionen er udviklet og underskrevet i FN. I mere end 60 år har den sikret mennesker på flugt fra krig og forfølgelse ret til beskyttelse. Et naturligt næste skridt er, at FN også får staternes mandat til at beskytte, fordele og monitorere flygtninge. Vi foreslår, at hele flygtningeområdet endeligt overdrages til FN i erkendelse af, at de enkelte nationalstater ikke kan løse opgaven hver for sig.

5.2: VELKOMMEN TIL KVOTEFLYGTNINGE

Danmark skal tage imod minimum 2.000 kvoteflygtninge hvert år. Som et af verdens rigeste samfund skal vi også tage ansvar og byde kvoteflygtninge velkommen. De senere år er tusinder druknet i Middelhavet på vej mod Europa. FN opfordrer til, at flere lande tager kvoteflygtninge direkte fra nærområderne, så de ikke begiver sig ud på den farefulde færd over Middelhavet. Det er bydende nødvendigt, at Danmark i sådan en situation følger FN's anmodninger. Vi skal tage ansvar – og byde kvoteflygtninge velkommen til landet gennem FN's kvotesystem. Det skal vi naturligvis gøre for at hjælpe mennesker på flugt og i nød, for at hjælpe de svageste flygtninge og for at modvirke, at mennesker på flugt med livet som indsats begiver sig ud på en farefuld flugtrute.

5.3: ANERKEND KLIMAKRISENS OFRE

Det er bydende nødvendigt, at verdenssamfundet hjælper særligt sårbare lande med at håndtere de udfordringer, der følger med klimakrisen. Allerede i dag fungerer det ændrede klima som underliggende faktor i verdens konflikter. Klimaforandringerne er den paraply, som stort set alle andre kriser og konflikter i fremtiden vil figurere under. Klimaforandringerne påvirker levende mennesker lige nu – og denne påvirkning vil accelerere i fremtiden. I dag støtter Danmark definitionen af flygtninge fra Genèvekonventionen – i tråd med FN og EU. Det inkluderer ikke klimaflygtninge, selvom det ændrede klima bogstaveligt talt er dødsensfarligt. Vi har derfor allerede nu brug for internationale konventioner for klimaflygtninge, som i dag ikke har nogen status i flygtningekonventionen. Det ville være udtryk for naivitet ud i det ekstreme at tro, at de millioner af mennesker, hvis eksistensgrundlag trues af klimaforandringerne, ikke vil forsøge at rykke sig væk fra deres umulige og katastrofale livssituation. Og det ville være moralsk forkasteligt at nægte dem muligheden for at flytte sig, når de i overvejende grad ikke har bidraget til de problemer, der nu truer dem på livet. Danmark skal både selv tage klimaflygtninge og gå i front for at sikre formelle globale beskyttelsesmekanismer.

5.4: FOREBYG FLUGT OG NØDTVUNGEN MIGRATION

Sammen med klimaforandringerne er fattigdom og manglen på håb og udsigt til en bedre fremtid den drivende årsag til migration. I det lys må vi i den rigeste del af verden først og fremmest tage ansvar for, at vores politik og aktiviteter ikke bidrager til øget fattigdom og fratager mennesker håb og ressourcer. I arbejdet hen imod fælles løsninger både kan og skal Danmark også selv vise vejen. Igennem mange årtier har Danmark opbygget uvurderlig viden og erfaring om både nødhjælp, udviklingshjælp og kapacitetsopbygning. Vi forstår at løfte og samtidigt inddrage og gøre gavn af lokale ressourcpersoner. Vi skal vise verdens flygtninge og migranter, at der findes muligheder, og at livet kan skabes på ny efter krig og ødelæggelse. For eksempel kunne vi prioritere og finansiere følgende tiltag:

- **Fair handels- og fiskeriaftaler**

Vi skal nytænke EU's fiskeripolitik, som fratager befolkninger uden for EU adgang til de fisk, de lever af og har ret til. Det samme gælder for EU's landbrugspolitik, hvor vi opkøber og overtager fattige bønders jorde. Begge systemer er med til at underminere livsgrundlaget for mennesker, der vælger migration som deres modsvar og udvej.

- **Nordafrika skal have afsaltningsanlæg**

Hundredtusindvis af mennesker er lige nu tvunget til at vælge mellem ørkenen eller en båd over Middelhavet. Disse mennesker fortjener mere. De fortjener at kunne arbejde, dyrke deres egen mad og skabe sig et liv. Ethvert landbrug kræver imidlertid ferskvand. Derfor foreslår vi, at Danmark etablerer et moderne afsaltningsanlæg i det hårdest ramte område. Et moderne afsaltningsanlæg kan til markedspris producere vand nok (husholdning og landbrug) til halvanden millioner mennesker.

- **Fokuseret rådgivning**

Danmark har et af verdens mest effektive landbrug. Danida har ligeledes en lang tradition for at rådgive lokale bønder i Afrika. I takt med at kunstvanding bliver muligt, foreslår vi en specifik indsats inspireret af FN's arbejde i Uganda. Konkret foreslår vi at opprioritere rådgivningen af lokale landmænd i bæredygtigt landbrug, etablering af lokale markeder og integrering af migranter og flygtninge i lokalsamfundets landbrugsarbejde.

6: OPGØR MED ÅRTIERS FASTLÅST UDENRIGSPOLITIK I ISRAEL/PALÆSTINA

Den israelske besættelse af Vestbredden, Gaza og Østjerusalem har nu varet i mere end 50 år. I mange årtier har den palæstinensiske befolkning været statsløse, fordrevne eller har levet under besættelse. Det er uretfærdigt og udgør en humanitær såvel som politisk katastrofe. Samtidig er det en kilde til permanent ustabilitet.

Palæstinenserne har ligesom alle andre ret til et liv i frihed, værdighed og med national selvbestemmelse. Begge folk – israelere og palæstinensere – har ret til et liv i tryghed og frihed fra krig og konflikt. Der findes ikke nogen militær løsning på konflikten – kun en politisk løsning, som kan sikre begge folk deres rettigheder. Det kan ikke ske, så længe den ene part holder den anden part besat. En ændring af status quo kræver handling nu. Og det kræver, at vi viser mod til at nytænke vores tilgang til konflikten.

Naturligvis bør Danmark og et samlet EU straks anerkende Palæstina som selvstændig stat. Men det er kun første skridt. Danmark skal sammen med andre progressive EU-lande presse på for at skabe et nyt rammeværk for en diplomatisk proces, hvor befolkningernes rettigheder sættes i centrum for løsningen af konflikten. Det er en forudsætning for en politisk løsning, at al besættelse og bosættelse stopper, at palæstinenserne opnår lige rettigheder i praksis, og at begge parter stopper brugen af voldelige metoder. Om løsningen bliver én demokratisk stat eller to stater, der lever side om side, er mindre relevant, så længe alle borgere – israelere og palæstinensere, herunder flygtninge – får opfyldt deres rettigheder og ret til national selvbestemmelse.

Alternativet er ikke afvisende over for at støtte op om en en-statsløsning, hvis ideen får endnu mere momentum blandt parterne. Anerkendelse af Palæstina inden for rammerne af en to-statsløsning betyder ikke, at vi ikke også samtidig kan udvide paletten af politiske løsningsmuligheder. Grundessensen er, at vi på alle stadier i løsningen af denne konflikt skal gøre alt, hvad vi kan, for at støtte palæstinenserne i deres ret til national selvbestemmelse på lige fod med israelernes.

Samtidig skal vi tage flere værktøjer fra den diplomatiske værktøjskasse i brug for at lægge pres på Israel som besættelsesmagt. Gode diplomatiske relationer kræver god opførsel. Derfor skal EU afvikle hele sin fordelagtige handelsaftale med Israel, så længe Israel opretholder sin besættelse af Palæstina og begår systematiske brud på folkeretten. Danmark og EU skal sideløbende afvikle al økonomisk engagement med israelske aktører og enheder på besat territorium, særligt bosættelser. Vi må fra dansk og europæisk hold ikke være aktivt medvirkende til at opretholde den israelske besættelse og udbygningen af de ulovlige bosættelser. Besættelsesmagter bør ikke belønnes med særlig adgang til de europæiske markeder. Ligesom import af bosættervarer til Danmark og EU helt skal forbydes.

REGIONALT: EUROPÆISK FORÅR

7: ET DEMOKRATISK EU

Det europæiske samarbejde er et unikt samarbejde mellem nationalstater i verden. Vi skal være modige og fortsætte integrationen og demokratiseringen af institutionerne. På lang sigt skal vi arbejde på en ny forfatning for et langt mere demokratisk og folkeligt forankret europæisk samarbejde. Både når det kommer til, hvordan vi samarbejder, og hvad vi skal samarbejde om. Det handler på den lange bane ikke blot om at skabe demokratisk balance mellem institutionerne, men helt grundlæggende om at omfordele magten fra administration til folkevalgte og skabe et system, hvor den europæiske befolkning kan holde demokratisk valgte politikere op på deres beslutninger.

Europa-Parlamentet skal styrkes markant. Det er borgernes kammer, men stadig voldsomt forsømt i forhold til Europa-Kommissionen og Ministerrådet. I øjeblikket kan kun Europa-Kommissionen tage initiativ til ny lovgivning. Det ønsker Alternativet at ændre, så også Europa-Parlamentet kan sætte lovgivningsprocessen i gang. Parlamentet skal også vælge formanden for Kommissionen, ligesom Den Europæiske Centralbank skal underlægges parlamentarisk kontrol. Alternativet vil samtidig forankre Europa-Parlamentets indflydelse mere demokratisk over grænserne og afsætte faste pladser til kandidater valgt på tværs af EU-landene for transnationale lister. Det kræver en forfatningsændring, som vi støtter op om gennem en inddragende, demokratisk forankret proces.

8: ET SOCIALT EU

Hvis den europæiske integration skal lykkes – og det skal den – er vi nødt til også at fokusere på den folkelige forankring og skabe et socialt EU. Det betyder, at vi skal turde tale om øget EU-integration, hvor vi ikke blot bakker op om det indre marked og den fri bevægelighed, men også har et større socialt fokus, så faglige og sociale rettigheder ikke underordnes økonomiske hensyn. Vi skal til at tage det seriøst, at mange europæere føler sig presset på deres løn og deres jobsikkerhed, og vi skal naturligvis modarbejde social dumping.

Derfor bakker Alternativet op om en social søjle, hvor alle EU-borgere er omfattet af et sikkerhedsnet; hvor der er lige adgang til arbejdsmarkedet og retfærdige arbejdsvilkår; og hvor social dumping og 'brain drain' bliver modarbejdet. Kort sagt skal EU have et større socialt fokus, hvor sociale og faglige rettigheder ikke underordnes økonomiske hensyn, og der skal derfor tilknyttes en social protokol til Lissabontraktaten.

9: ET SOLIDARISK EU

Grundlæggende mener vi, at FN på sigt skal overtage hele håndteringen og fordelingen af flygtninge. Men overgangen til et FN-baseret asylsystem er en længere proces, og i

mellemtiden har vi akut behov for også at styrke det nuværende system – ikke svække det. Vi skal derfor arbejde for en fælles europæisk asyl- og flygtningepolitik gennem EU, for der er behov for et forpligtende europæisk fællesskab, der lever op til vores humanitære standarder. Vi skal derfor kæmpe for implementeringen af den fælles og fair fordelingsnøgle for flygtninge i EU og en sanktionsmekanisme, der sikrer, den bliver overholdt.

10: ET ÅBENT EU

Gennemsigtighed er udgangspunktet for velfungerende demokratiske systemer. Derfor skal EU- processer og -institutioner arbejde målrettet med at skabe øget gennemsigtighed. Alternativet arbejder som en del af den transnationale liste "Europæisk Forår" for, at alle møder i Ministerrådet, økonomi- og finansrådet (Ecofin) og andre væsentlige beslutningsfora live-streames. Referater fra Den Europæiske Centralbank (ECB) skal offentliggøres et par uger efter alle møder. Alle relevante dokumenter i vigtige forhandlinger (for eksempel større handelsaftaler, bailout-planer og Storbritanniens status), som påvirker alle europæiske borgere, skal fremlægges åbent. Stemmeafgivelse i Ministerrådet skal være offentlig, så borgerne kan se, hvordan deres regeringer stemmer i ellers lukkede rum.

Lobbyisme er en nødvendig del af et demokrati, men problemet opstår, hvis kun den ene part kommer til orde. I EU er der fri konkurrence mellem interessegrupper, og derfor er det vanskeligt for de almene interesser at gøre deres indflydelse gældende. De organisationer, der har store økonomiske interesser på spil, har en nem infrastruktur – økonomisk og organisatorisk – til at ansætte professionelle lobbyister, og det stiller den almene borgers interesser dårligt. Kommissionen og Parlamentet har nu i flere år haft et lobbyregister, men reglerne er ikke ens, og Kommissionens register dækker kun påvirkning af de øverste lag og ikke alle embedsmænd.

Der skal derfor fastsættes klare regler for lobbyvirksomhed på EU-niveau, herunder registrering som adgangskrav til EU-systemet, spilleregler, dokumentation og afrapportering og sanktionsmuligheder.

11: MERE EU I DANMARK

Det europæiske samarbejde skal bringes tættere på borgerne, og derfor skal EU-politikken prioriteres højere i Folketinget, da EU-politik har stor indflydelse på mange politikområder. Folketingets Europaudvalgs arbejde skal derfor uddelegeres til andre udvalg. På længere sigt bør Europaudvalget kun varetage institutionelle europæiske spørgsmål, mens resten af sagerne bør henføres til relevante fagudvalg. Folketinget bør sikres større indflydelse på regeringens forhandlingspositioner i Rådet, og regeringen skal respektere, når et flertal i Europaudvalget ønsker, at regeringen skal sikre sig et folketingsflertal bag deres forhandlingsposition i Rådet.

GLOBALT: GIV VERDEN INDFLYDELSE

12: BORGERNES DEMOKRATI: VERDENSPARLAMENT

Vi erklærer vores støtte til princippet om én person, én stemme – også globalt. Hvis vi skulle tænke verden forfra, ville vi sikre, at langt flere af verdens borgere havde indflydelse på udviklingen i deres samfund og globalt. Alternativet vil arbejde for oprettelsen af et egentligt verdensparlament med 760 medlemmer valgt direkte af verdens 7,6 milliarder mennesker – én repræsentant per 10 millioner mennesker. Det vil sige, at Danmark og Norge tilsammen har nogenlunde én valgt repræsentant i verdensparlamentet, mens alle mennesker i Indien tilsammen har ca. 132 repræsentanter. Vi ønsker ikke at give verdensparlamentet reel magt eller indflydelse i første omgang. Den symbolske magt vil være tilstrækkelig, da et verdensparlament ville besidde noget, som ingen andre internationale institutioner har: reel demokratisk legitimitet.

Vi ønsker med dette forslag at starte en debat om verdens voldsomme demokratiske underskud, og hvordan vi løser det. Ligesom Alternativet i Danmark har sat demokratisk forandring på dagsordenen, vil vi forsøge at løfte den globale debat med partnere fra hele verden.

Vi tror på, at alle mennesker har ret til at blive hørt, nyde deres demokratiske autoritet og yde indflydelse. Der findes mange oplagte argumenter imod et globalt demokrati, men det overskygger ikke vores grundlæggende tro på demokratiske principper, der involverer alle verdens borgere i beslutninger, der har betydning for dem.

Ønsket om at skabe et globalt demokrati handler på ingen måde om at tvinge demokrati ned over mennesker eller andre stater. Det handler om at give indflydelse og åbne de eksisterende magtstrukturer op. At skabe nye, inkluderende strukturer, der inviterer flere mennesker til at tage del i beslutninger. At give flere af verdens borgere og ikke kun stater en stærkere stemme. Reel medindflydelse for alle verdens borgere er en forudsætning for arbejdet for et bæredygtigt og retfærdigt økologisk og økonomisk system.

12.1: OPRET DANSK CENTER FOR GLOBALT DEMOKRATI

Udviklingen af et egentligt globalt demokrati er en gigantisk opgave. Derfor skal vi i Danmark til at starte med oprette et center for globalt demokrati, der har mulighed for at forske og sætte emnet på dagsordenen. Oplagte spørgsmål for centret kunne være: Hvorfor og hvordan skal demokrati være vores styrende princip, også globalt? Hvilke praktiske udfordringer skal vi overveje? Hvordan finansierer vi oprettelsen af et verdensparlament? Hvordan sikrer vi borgerlige rettigheder som ytringsfrihed og forsamlingsfrihed i et nyt internationalt, demokratisk system? Skal det følges op af en tredeling af magten, som vi kender det fra nationalstaterne? Hvordan kan nye teknologier som for eksempel blockchain og mobiltelefoner skabe flere globale direkte afstemninger og parlamentsvalg?

Ideen om et globalt demokrati er hverken ny eller original, og centret vil derfor kunne trække på et væld af arbejde fra hele verden over mange årtier.

13: DEMOKRATISÉR GLOBALE INSTITUTIONER

Mens vi venter på det globale demokrati, skal vi selvfølgelig forbedre, effektivisere og demokratisere de eksisterende globale strukturer. FN er nationalstaternes fællesskab, ikke borgernes, og har af samme årsag en række udfordringer og begrænsninger. Men for Alternativet er FN stadig en uundværlig international institution i kampen for en bedre verden. FN er en afgørende global aktør og det vigtigste samarbejdsforum i verden.

Vi ønsker at skabe et stærkt og handlekraftigt FN som centrum for den internationale retsorden. Men det kræver, at vi forbedrer og demokratiserer institutionen. Danmark skal gå i front og agere brobygger mellem medlemslandene, når behovet opstår. Ligesom vi skal sikre et højt niveau af multilateral bistand som finansiel støtte til FN. Det er underminerende for samarbejdet, når et privilegeret land som Danmark skærer i støtten.

Vi støtter op om den nuværende Generalsekretærs reformbestræbelser, der blandt andet søger at udjævne de værste uretfærdigheder. Sikkerhedsrådet repræsenterer verden i midten af forrige århundrede og skal reformeres, så det bedre repræsenterer den verden, vi lever i i dag. Krigen i Syrien har vist os, at verden vender sig mod samarbejdet, når vi har allermost brug for det til at beskytte civile. Reform af Sikkerhedsrådet er svært og dilemmafyldt. Men vi støtter principielt set en grundlæggende reform af Sikkerhedsrådet, som har til formål at gøre Rådet mere repræsentativt, effektivt og legitimt.

Vi støtter også op om en stadig stærkere og mere indflydelsesrig Generalforsamling, der kan agere mere slagkraftigt og samlende, for at sikre globalt samarbejde og stabilitet. Desuden bør regionale organisationer som EU og Den Afrikanske Union få en samordnende rolle i forhold til FN's Generalforsamling og FN's Sikkerhedsråd. Et mere demokratisk FN bør samtidig også have mere indflydelse på globale emner som handel, økonomi, skatteregler og asyl- og migrationspolitik.

Der er tilsvarende et akut behov for at demokratisere og forbedre de internationale organisationer, der nu sætter rammerne for verdensøkonomien. I stedet for at understøtte deregulering og privatisering af fællesskabets værdier til rige landes fordel skal organisationer som Verdenshandelsorganisationen, Den Internationale Valutafond og Verdensbanken være med til at gøre verden mere bæredygtig og retfærdig. Organisationerne tilhører os alle og skal arbejde for hele verdens befolkning. Stemmerettigheder skal ændres, så lande har indflydelse efter befolkningstal og ikke økonomisk bidrag. Det skal dog ske under hensyn til mindre stater og særligt skrøbelige og fattige lande.

13.1: ET LIGEVÆRDIGT RIGSFÆLLESSKAB

Vi vil være en del af et langt mere ligeværdigt rigsfællesskab, hvor de forskellige lande er formelt ligestillede. Men ønsker Grønland og Færøerne at forlade rigsfællesskabet og blive uafhængige, skal vi bakke op om det og, hvis de ønsker det, yde støtte til at gennemføre overgangen og opbygningen af de nye statsstrukturer. Samtidig skal vi, hvis det efterspørges, bidrage til at sikre, at der ikke opstår ny stormagtsrivalisering i Arktis og Vestnorden, hvis Grønland og Færøerne bliver selvstændige stater. Sideløbende skal vi som i resten af verden støtte op om en bæredygtig udvikling til gavn for Nordatlantens oprindelige folk og den unikke arktiske natur, og vi skal bidrage bedst muligt til at sikre ansvarlige og bæredygtige investeringer i Arktis. Så længe rigsfællesskabet eksisterer, bør det desuden være en markant udenrigspolitisk prioritet for Danmark at sikre Arktis som et lavspændingsområde.

13.2: UNDSKYLD FOR FORTIDENS SYNDER

Mange af de udfordringer, vi står over for globalt, for eksempel de mange konflikter og brudflader i Mellemøsten og ekstrem økonomisk ulighed i verden generelt, har til dels deres ophav i europæisk kolonihistorie. Vi bør sammen med resten af de tidligere kolonimagter se vores koloniale arv i øjnene, give en officiel undskyldning og aktivt arbejde for at sikre stærke, ligeværdige fællesskaber med de tidligere kolonier. Som tidligere kolonimagt har Danmark et særligt ansvar for at sikre et ligeværdigt forhold mellem tidligere kolonier og os selv som tidligere kolonimagt. Danmark bør aktivt arbejde på at genoprette sit forhold til tidligere kolonier og overbringe en formel undskyldning til kolonierne, herunder eventuel kompensation. På den måde kan vi arbejde hen imod, at Danmarks historiske skyld ikke belaster nye, unge generationer.

KAPITEL 2: GRØN OMSTILLING

Klimakrisen er vor tids største udfordring. Den truer i sig selv livets eksistens på Jorden, og samtidig påvirker, udløser og accelererer klimaforandringerne andre kriser. Det, vi gør de næste årtier, vil definere muligheden for liv på vores klode i al fremtid.

Verden er nu indtrådt i en ny geologisk tidsalder kaldet antropocæn – den menneskeskabte epoke – hvor menneskets forstyrrelse af Jordens økosystemer har ændret fundamentalt ved de processer, som vores eget livsgrundlag på planeten er afhængigt af.

Indtrædelsen i den ny tidsalder markerer, at vi nu endeligt er klar over, at vores handlinger siden industrialiseringen og særligt de seneste årtier har ændret verdens økosystemer på hurtigere og mere intense måder end i nogen anden periode i menneskehedens historie. Den nye tidsalder kræver nye svar – nationalt, regionalt og globalt.

Klimaforandringerne vil stresse vores økonomiske, sociale og politiske systemer i ekstrem og uforudsigelig grad og samtidig forstærke og forværre andre problemer. Det er en ond spiral, som vi skal ud af – hurtigst muligt. Heldigvis kender vi allerede denne vej. Vi har retningen, den skal blot følges hurtigt. Det kræver på nogle områder et kursskifte, mens det på andre områder kræver, at vi følger den omstilling, der allerede er i gang, men skruer tempoet gevaldigt op.

Vi oplever allerede, at temperaturstigninger, natur- og miljøødelæggelse medfører mere ekstremt vejr i form af blandt andet flere oversvømmelser, stigende vandstande og lange perioder med tørke, betydelig vand- og fødevaremangel, en forstærkelse af spredningen af sygdomme, eskalering af konflikter, massemigration, døde oceaner og udryddelsen af halvdelen af vilde dyr på Jorden siden 1970. Det kræver et globalt modsvar.

Det er ikke muligt at skabe en reel bæredygtig omstilling med respekt for natur, miljø, klima og mennesker på det eksisterende systems præmisser. Vi skal derfor gentænke organisering, økonomi og den måde, vi handler, forbruger, produktudvikler og producerer på. Vi skal stoppe med at sætte lighedstegn mellem vækst, fremgang og udvikling. Vækst er meningsløs og decideret farlig, når den ikke sker med respekt for livet på Jorden og klodens begrænsede ressourcer.

NATIONALT: DER ER ET YNDIGT GRØNT LAND

14: GRØN, GRØNNERE, DANMARK

Vi skal være verdens grønne ledere, så vi nu og om 5, 10, 15 og 50 år er det land i verden, der herhjemme og ude i verden bedst understøtter en omstilling mod et verdenssamfund, hvor vi har løst den økonomiske og økologiske krise. Med større ambitioner, nødvendige investeringer og klare mål for omlægningen til vedvarende energi, drivhusgasreduktion og energibesparelser vil Alternativet arbejde for, at Danmark bliver fossilfrit i 2035. Denne plan har vi fremlagt i vores udspil "God Energi" (<https://alternativet.dk/application/files/9215/2087/7444/godenergi.pdf>). Vi mener, at Danmark skal være det første fossilfrie industrialiserede land i verden.

Danmark står rigtignok kun for promiller af de globale drivhusgasudledninger. Heldigvis er vores rolle i den globale grønne omstilling langt større, end vores størrelse tilskriver. Vi kan være dem, der viser resten af verden, hvordan man gør. Vi kan være en del af løsningen i stedet for at være en del af problemet – men vi har også et særligt etisk ansvar for at hæve ambitionerne og gå forrest i kampen for den grønne omstilling, fordi vi slet og ret har mulighed for det.

14.1: DANMARK SOM KLIMADIPLOMAT

Hvis vi skal redde vores klode, har vi brug for verdens bedste klimadiplomati, så vi kan intensivere og prioritere det internationale klimasamarbejde. Konkret skal et globalt korps af danske klimadiplomater arbejde målrettet for, at Parisaftalens mål overholdes, og at vi får de seriøse og bindende aftaler, der skal til for at bremse klimakrisen. Det er og bør være absolut topprioritet for det internationale topdiplomati.

Klima skal ikke bare skal være et særskilt område, hvor Klimaministeriet i ny og næ bringes ind i forskellige udenrigspolitiske forhandlinger. Samtlige ambassader skal have klima som en politisk topprioritet, når de engagerer sig i bilateralt og multilateralt arbejde. Derudover bør klimaforhandlingerne i FN-regi styrkes, og chefforhandleren bør som minimum være på ambassadørniveau. Klima skal således ophøjes som strategisk prioritet for det danske diplomati, der i dag i alt for høj grad primært handler om handelsfremme eller -bistand. I stedet bør handel være løftestang for at indgå progressive klimaaftaler og -samarbejder.

Som en del af det danske klimadiplomati skal vi have en global klimaambassadør. Ambassadøren skal gøre klimapolitik til et diplomatisk fokusområde, opbygge alliancer og udbygge relationer for at styrke den internationale klimainsats, herunder sikre, at arbejdet integreres i andre globale politikområder såsom handels-, udenrigs- og sikkerhedspolitik. Hun skal kobles til den danske klimafinansiering, der er særskilt fra og

i tillæg til den almindelige udviklingsbistand. Klimaambassadøren skal have Parisaftalen som sin politiske ramme. På den måde sikrer vi, at ambassadøren arbejder, ikke kun for Danmarks interesser, men for klodens og alle landes interesser. Ud over klassisk diplomatisk arbejde skal klimaambassadøren intensivere klimasamarbejdet med byer, stater, virksomheder og internationale organisationer.

14.2: FÆLLESSKABETS KLIMAKAMP

Danmark skal styrke sin globale klimaindsats gennem eksisterende organer som EU, FN og det globale handlingsspor. Her er den nuværende regerings P4G (Partnering for Green Growth and the Global Goals 2030) et godt initiativ, men vi skal samtidig arbejde hårdt for, at det nuværende ambitionsniveau i EU hæves markant. Danmark skal aktivt arbejde for, at Verdensbanken og alle dens afdelinger og tilhørende institutioner udfaser støtte, lån og kreditter til udbygningen af den fossile infrastruktur, herunder særligt via Verdensbankens brug af kommercielle banker (der ofte ikke lever op til Bankens standarder), via dens internationale finansorganisation (IFC).

14.3: NUL KUL

Danmark skal tilslutte sig det internationale kul-moratorium samt i "Global Alliance to Power Past Coal" sikre, at ingen nye kulraftværker opføres efter 2030, hverken med eller uden CCS (carbon capture and storage). Danmark skal ligeledes tilslutte sig The Lofoten Declaration som det første land i verden. The Lofoten Declaration drejer sig om en planlagt afvikling af fossil produktion og tilsiger, at rige fossilproducerende lande skal lede an i den fossile afvikling, fordi der hviler et særligt ansvar på rige lande for at komme i gang. De rige lande har en etisk forpligtelse og et historisk ansvar for at udvise lederskab i kampen mod klimakrisen, som vil ramme de i forvejen fattige og mest udsatte hårdest.

14.4: MINDRE ANIMALSK PRODUKTION

Hvis vi skal bremse klimakrisen og sikre en beboelig klode til de kommende generationer, skal vi i hele verden enten minimere eller måske endda helt droppe de animalske fødevarer og udelukkende spise plantebaseret. Alternativt skal vi finde en ny måde at producere animalske fødevarer på, der ikke belaster klimaet. Hvis vi ikke gør noget, vil drivhusgasudledningen fra det globale fødevarer system formentlig udgøre mere end halvdelen af menneskehedens klimabelastning i 2050. Tre fjerdedele af verdens landbrugsareal går i dag til animalsk produktion. Jorden bliver udpint, det tærer på ferskvandsressourcerne, forureningen øges, og oprindelige arter forsvinder. Det bliver vi nødt til at håndtere i et internationalt samarbejde.

Den mad, vi spiser, bestemmer, hvilken fremtid vi og de kommende generationer går i møde. Siden 1970 har vi mistet halvdelen af verdens vilde dyr, mens antallet af dyr i landbruget er eksploderet. Produktionen af kyllinger alene er syvdoblet i løbet af de seneste 50 år. Intensiv kød- og mejeriproduktion er en primær årsag til blandt andet afskovning, døde zoner i vores oceaner, tab af biodiversitet og klimaforandringer.

Vi kommer altså ikke udenom, at verden har brug for en international samtale om omlægning mod en mere bæredygtig kost. Danskere har ét af verdens højeste kødforbrug, og det er ikke en mulighed, at alle i verden spiser lige så meget som os. Fødevarerektoren står globalt for 19-29 % af drivhusgasudledningerne, mens kvæget alene står for ca. 10 % af menneskers samlede drivhusgasudledninger. FN's fødevarereorganisation, FAO, forudser, at kødforbruget vil stige med 54 % frem mod 2050, mens mælkeforbruget vil stige med 73 %. Konsekvenserne for klimaet er uoverskuelige.

Vi skal derfor tage initiativ til, at der udvikles internationale handlingsplaner for at mindske den globale produktion af animalske fødevarer. Vi har brug for nogle mål, som vi alle kan pejle efter.

REGIONALT: GREEN NEW DEAL

15: GRØN, GRØNNERE, EUROPA

Vi skal sikre, at EU kommer i gang med at oversætte og implementere Parisaftalen. På COP21 i 2015 hævdede vi det globale ambitionsniveau, og det står klart for alle, at der skal gøres markant mere, end hvad vi hidtil har lovet, hvis målene skal nås. Der er derfor både en forventning om og et behov for, at de rige lande går forrest og klart signalerer en villighed til at reagere på aftalen – ambitiøst og tidssvarende. Det vil øge sandsynligheden for, at andre lande følger trop, hvilket er afgørende for, at vi fastholder muligheden for at reducere temperaturstigningerne til så langt under 2 grader, som vi overhovedet kan. Forskellen mellem at begrænse den globale opvarmning til hhv. 1,5 og 2 grader er livsvigtig. Hvis vi formår at holde den globale temperaturstigning på 1,5 grader og ikke 2 grader, kan vi undgå 150 millioner for tidlige dødsfald indtil 2100 ifølge WWF. EU skal være dem, der tager teten, og som region gå forrest for at sikre nuværende og kommende generationers frihed fra alvorlige klimakonsekvenser og ret til værdige liv.

15.1: FOSSILFRIT EUROPA INDEN 2040

Vi skal arbejde for et fossilfrit Europa inden 2040. Danmark skal arbejde for, at EU hæver ambitionsniveauet for EU's energi- og klimamål, så de er i overensstemmelse med de videnskabelige anbefalinger, hvis vi skal begrænse den globale opvarmning til 1,5 grader. Det kræver nye og mere ambitiøse mål for og investering i udbygningen af vedvarende energi, energieffektivisering og reduktion af drivhusgasudledningen i 2020, 2030 og 2050. Det kræver en markant og hurtig grøn omstilling af især energisektoren, transporten og landbruget.

15.2: AFVIKLING AF STØTTE TIL OLIE, KUL OG GAS

Man har i EU besluttet, at miljø- og klimaskadelige subsidier skal udfases inden 2020, men i dag støtter 11 europæiske lande (Tjekkiet, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Italien, Holland, Polen, Spanien, Sverige og Storbritannien) og EU i sig selv olie, kul og gas med mindst 112 milliarder euro om året (tal fra perioden 2014 til 2016). 4 milliarder euro kom direkte fra EU. Danmark skal arbejde for, at vi får denne støtte i EU og af EU's medlemslande afviklet inden 2020.

15.3: EU SKAL DROPPE KUL OG OLIE

For at EU kan bidrage med sin fair del til den globale klimakamp, skal vi drastisk og effektivt mindske brugen og produktionen af fossile brændsler. Vi skal starte med at forbyde indvinding af fossile brændsler nu – både på land og offshore. Alle lande skal inden 2020 have udarbejdet udfasningsplaner for produktionen af fossile brændsler. Vi skal

forbyde salget af nye køretøjer, der kører på fossile brændsler, i 2025. Nye klimaskatter på alle fly fra og internt i EU skal implementeres inden 2020 (se forslag om turisme). Samtlige klimabelastende subsidier for alle medlemslande og EU skal udfases inden 2020 (se forslag om EU's fossile støtte).

15.4: GLOBAL CO₂-SKAT

På vejen mod et fossilfrit Europa i en fossilfri verden skal vi arbejde for en markant højere CO₂-pris end i dag. Vi skal arbejde hen imod at indføre en CO₂-skat på i første omgang 100 euro per ton CO₂e (alle drivhusgasser). Hvis vi skal omstille transport, industri og landbrug i EU, skal vi have økonomiske incitamentter til at hjælpe omstillingen på vej – her er en CO₂-skat et afgørende værktøj. Denne pris skal ifølge forskernes vurdering løbende stige, hvis vi skal lykkes med at holde den globale opvarmning under 1,5 grader.

En skat på klimabelastning er nødvendig for at implementere princippet om, at 'forureneren betaler'. Hidtil er dette defineret som, at producenten er forureneren. Vi har imidlertid brug for, at både producenter og forbrugere verden over tager ansvar for deres handlinger. Vi kan med en CO₂-skat sikre, at klimabelastningen indgår i prissætningen af varer og produkter.

15.5: BÆREDYGTIGT FORBRUG OG PRODUKTION I EU OG ET INDRE GRØNT MARKED

EU skal udnytte sin position som en af verdens største markeder til at fremme politikker og tiltag, som mindsker belastningen af de globale naturressourcer, hvilket også er målet i EU's miljøhandlingsprogram fra 2013. Forbrugs- og produktionsmønstre skal ændres og gøres direkte anvendelige for virksomheder og forbrugere. EU's indre marked har skabt vækst og handel mellem de europæiske lande, og nu er der akut behov for, at vi bruger det indre marked til at skabe en bæredygtig omstilling. Det kan vi opnå ved blandt andet at gøre alle offentlige indkøb socialt og miljømæssigt bæredygtige hurtigst muligt og senest i 2025 (økologiske, fair trade og/eller andre certificerede mærkninger). Derudover skal vi minimere det økologiske fodaftryk fra produkter og udvikle et ambitiøst livscyklus-mærke, som skal bruges på alle produkter produceret i EU.

16: RETFÆRDIG KLIMAFINANSIERING

Den rige verden har rigtig mange penge. Og vores rigdom har udviklet sig på bekostning af andres. Vi har ikke kun udledt mere CO₂ end de fattige lande. Vi har frataget dem en mulig fremtid og erstattet den med noget langt værre. En begrænset ressource er blevet uretfærdigt fordelt, og dermed har vi frataget andre mennesker muligheden for samme udvikling som os. De rige lande skal anerkende dette historiske faktum, tage ansvaret på sig og give langt flere penge til klimafinansiering i tillæg til udviklingsbistanden. Klimafinansiering kaldes ofte også klimabistand, men det er ikke bistand. Klimabistand er snarere kompensation for de ødelæggelser, den rige verden har påført de mest sårbare, der i dag rammes af klimakrisen.

Klimafinansiering til klimakrisens ofre handler om overlevelse, værdige liv og sikkerhed for sårbare befolkningsgrupper, og det skal ikke være en taktisk brik i et spil, som Danmark og EU bruger til at kræve drivhusgasreduktioner fra den fattige verden. Det er en særlig forpligtelse, som rige lande har over for mere fattige lande. Derfor skal klimafinansiering og kompensation for tab og skade prioriteres langt højere, end tilfældet er i dag. Desværre er klimafinansiering et af de mest omstridte forhandlingspunkter i de internationale klimaforhandlinger i disse år. Det skal Danmark ændre gennem EU, så der skabes sikkerhed og tryghed blandt alle verdens lande om klimafinansiering.

16.1: FLERE OG NYE PENGE TIL KLIMAFINANSIERING

Danmark skal øge sin klimafinansiering markant og arbejde for, at hele den rige verden gør det samme. Pengene skal være nye og additionelle – ud over den eksisterende udviklingsramme – og balanceres mellem klimatilpasning og reduktionsindsatser. I dag tælles klimafinansiering ofte inden for udviklingsbistanden, hvilket betyder, at der tilføres for få nye midler til klimafinansieringen, og samtidig udhules den fattigdomsorienterede udviklingsbistand, når pengene tælles dobbelt. Danmark skal tage initiativ til, at man globalt beslutter, at “nye og additionelle” reelt defineres som og betyder penge ud over udviklingsbistanden, og Danmark skal selvfølgelig også selv følge de retningslinjer.

16.2: KLARE KRAV, BALANCE OG STANDARDER FOR RAPPORTERING AF KLIMAFINANSIERING

Der er i dag ingen standardiseret metode til at rapportere klimafinansiering til FN. De nuværende retningslinjer giver alt for stort rum for fortolkning og muliggør for mange rapporteringsmetoder. Derfor skal Danmark arbejde for klare definitioner af, hvad klimafinansiering betyder, og hvordan den opgøres og rapporteres. Danmark skal arbejde for mere gennemsigtige og retvisende opgørelser for klimafinansiering. Vi skal eksempelvis sikre gennemsigtighed ved, at både donorlande og modtagerlande skal have samme information om, hvordan klimafinansiering er mobiliseret, fordelt og brugt.

I dag er klimafinansiering skævvredet, fordi langt flere penge går til forebyggelse end til tilpasning. Vi skal gøre op med denne ubalance, som formentlig vil forstærkes, når den private finansiering inkluderes i klimafinansiering, fordi der er meget få private investeringer i tilpasning. Vi skal finde en balance, så tilpasning får de penge, der er brug for, og så vi lever op til Parisaftalen.

16.3: FLERE KLIMAMIDLER TIL FATTIGE LANDE

De rige lande har med Parisaftalen lovet at finde 100 milliarder USD årligt fra 2020 til at støtte udviklingslandene – og disse penge skal være ud over den eksisterende udviklingsbistand. Pengene skal heller ikke være lån. De 100 milliarder er ikke lovet som offentlige midler, men offentlige midler skal i høj grad bruges til klimatilpasning og tab

og skade. Samtidig kan man via de rette rammebetingelser, skattesystemer og initiativer sikre, at private midler i højere grad bringes i spil til den nødvendige omstilling i forhold til reduktioner.

Prisen for tilpasning til klimaforandringerne kan meget vel blive 500 milliarder USD per år inden 2050 ifølge FN. Derfor skal vi med det samme sætte markant og hurtigt ind for at undgå endnu mere voldsomme klimaforandringer i den nære fremtid og samtidig give penge til tilpasning i dag. Klimafinansiering skal ikke gives som et lån, og den skal deles ligeligt mellem finansiering til tilpasning og reduktionsindsatser. I dag modtager Tyrkiet lige så meget klimafinansiering som de 48 fattigste lande tilsammen. Det tydeliggør, at vi også skal sikre en rimelig balance mellem fattige og mindre fattige lande, der modtager klimafinansiering. Endelig er en af konsekvenserne ved klimaforandringerne, at mennesker bliver drevet på flugt. EU skal derfor også udvikle et juridisk framework til at håndtere de millioner af mennesker på flugt for klimaforandringerne, vi vil se i en nær fremtid.

17: ET EUROPA MED RESPEKT FOR NATUR, MILJØ OG KLIMA

Europa har et historisk ansvar for den nuværende klimakrise. Derfor skal EU gå i front, når det kommer til den grønne omstilling i Europa og globalt. Det er en bunden opgave at gøre Europa til grøn stormagt, der leder an i den grønne omstilling og sikrer respekten for natur, miljø og klima.

17.1: GRØN LANDBRUGSSTØTTE

EU skal gå forrest i den bæredygtige omlægning af landbruget og beskyttelsen af naturen, hvilket kræver en række grundlæggende ændringer af den nuværende landbrugspolitik. Derfor foreslår vi, at alle økonomiske midler fra EU's fælles landbrugspolitik (CAP) over en årrække skal omdirigeres fra arealstøtte til økologiske og andre natur-, miljø- og klimavenlige landbrugspraksisser hurtigst muligt. EU's landbrugsstøtte skal bruges til at støtte naturbeskyttelse og -bevarelse og skiftet fra store animalske industribrug til giftfrie landbrug, der overvejende producerer vegetabiliske produkter.

17.2: GENVIND EN RIG OG MANGFOLDIG NATUR

Rigdommen og diversiteten i livet på Jorden er fundamental for også menneskets liv på Jorden. Hvis vi forarmed naturen og biodiversiteten, kollapse livet. Allerede nu forsvinder arter og levesteder med større hast end nogensinde før. Forskere advarer om den sjette masseuddøen af arter, både planter og dyr. Den femte skete som følge af et gigantisk asteroidenedslag for 65 millioner år siden. Det anslås, at menneskeheden har været skyld i tabet af 83 % af alle vilde pattedyr og halvdelen af alle planter. Fra 1970 har udryddelsen medført mere end en halvering af antallet af vilde dyr på Jorden. Tabet af biodiversitet er en konsekvens af samfundets intensive udnyttelse af vores landareal og brug af naturressourcer til landbrug, skovbrug, ny bebyggelse, infrastruktur og produktion samt vores udledning af alt for store mængder af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer.

Det er bydende nødvendigt, at vi værner om en sund og frugtbar jord, og derfor skal vi adressere de underliggende årsager til tabet af biodiversitet. Det kan vi gøre i EU ved at integrere biodiversitet på tværs af alle sektorer, og derfor skal EU med det samme bremse tabet af biodiversitet og inden 2020 udvikle en strategi for, hvordan vi forbedrer biodiversiteten.

17.3: GENVIND RIGE OG MANGFOLDIGE VERDENSHAVE

EU skal selvfølgelig også gå forrest i kampen for bæredygtighed i havene. Internationale fiskeriaftaler skal derfor arbejde for bæredygtigt producerede fisk og skaldyr: Alle aftaler skal fokusere på at hjælpe små samfund til bæredygtigt at kunne bero på deres havressourcer, og i fiskeriaftalerne skal vi forlange, at al import af fisk og skaldyr til EU er MSC- (Marine Stewardship Council) eller ASC-certificeret (Aquaculture Stewardship Council). Internt i EU skal der fokuseres på lokal styring af fiskerierne, og derved skal vi hjælpe lokalsamfund med at tage ansvar for havets ressourcer og styrke fiskeres deltagelse i beslutninger vedrørende havets ressourcer. I 2020 skal hele fiskebestanden og alle vandplanter i EU dyrkes og høstes bæredygtigt ved at benytte metoder, der respekterer havenes økosystemer, så overfiskning undgås, skånsomme fangstmetoder benyttes, og så der tages hånd om truede arter og skrøbelige økosystemer. Slutteligt skal havbrug i andre farvande udfases og erstattes af landbaserede saltvandsdambrug med fuld kontrol over udledninger af næringsstoffer, medicin og hjælpepestoffer.

GLOBALT: RESPEKT FOR KLODENS ØKOLOGISKE GRÆNSER

18: KLIMARET OG GRØN RETFÆRDIGHED

Det globale klimasamarbejde lider i dag under, at der ikke findes nogen sanktionsmuligheder for dem, der forbyrder sig mod de vedtagne målsætninger. At forværre klimakrisen eller at gøre for lidt for at afbøde konsekvenserne af den er ikke alene et overgreb på natur og miljø, men også et overgreb på menneskeheden. De, der har det mindste ansvar for klimakrisen, vil rammes hårdest af den – inklusive stadig ufødte generationer. Det er ikke retfærdigt.

18.1: ETABLERING AF INTERNATIONAL KLIMADOMSTOL

Vi skal arbejde for en international straffedomstol for brud på retten til rent vand, ren luft og en ren jord. På samme måde som den Internationale Domstol i Haag dømmer krigsforbrydere, skal klimadomstolen kunne dømme lande og virksomheder, som forurener i et omfang, der forringer chancerne for at bremse den globale opvarmning inden 1,5-2 grader. Bolivia og en række NGO'er har længe været fortalere for en international straffedomstol for klimaforbrydere, mens oprindelige folk i Nord- og Sydamerika i 2009 oprettede en klimadomstol, som indtil videre har dømt regeringer og multinationale selskaber i Latinamerika for ikke at sikre klimaretfærdighed.

Ved etableringen af en global sanktionsmekanisme er der et reelt og svært dilemma: Hvordan stiller vi de ansvarlige til ansvar uden at slå på de lande, der handler i nød og allerede ligger ned? Et bud kunne være, at domstolens statutter fokuserer på de historiske udlederes ansvar, altså Vesten og større multinationale selskaber, og deres særlige ansvar over for udviklingslandene og lande, der er særligt hårdt ramt af klimaforandringer. For det er selvfølgelig vigtigt at sikre, at der er proportionalitet i forhold til, om et land eller en virksomhed har mulighed for at beskytte borgerne mod klimaforandringerne. Klimadomstolens formål er at sikre et videnskabeligt passende og socialt retfærdigt svar på klimakrisen.

18.2: GLOBALE NATURRETTIGHEDER

I langt de fleste lande er det i dag sådan, at meget af naturen bliver betragtet som nogens ejendom, og at ejerne har ret til at ødelægge økosystemer og natur, hvis de vil. Sådan bør det ikke være i fremtiden. På samme måde som vi borgere i dag har basale frihedsrettigheder, bør naturen også have en ret i sig selv, så vi skaber et ligeværd og en

samhørighed. Som vi har foreslået på nationalt plan, vil vi også arbejde for at give naturen rettigheder på globalt plan. Ecuador blev i 2008 det første land i verden til at anerkende naturens rettigheder i sin forfatning, mens Bolivia med Moder Jord-loven har sidestillet naturens rettigheder med menneskets. I New Zealand har man givet en flod og dens økosystem samme juridiske status som en person og garanteret dens sundhed og trivsel, mens Gangesfloden i Indien er tildelt menneskerettigheder. Også lokalt er der flere, der har løftet naturens rettigheder, for eksempel i staten Pennsylvania i USA, hvor flere byer – herunder Pittsburgh – har givet naturen dens egne rettigheder, hvilket har været med til at forhindre fracking i området. Den ide ønsker vi at gøre til et globalt princip. Derfor ønsker vi, at FN udsteder en 'Verdenserklæring om Naturrettigheder' og arbejder for, at alle FN-lande implementerer dem i deres lovgivning.

19: GLOBAL RESPEKT FOR NATUR, MILJØ OG KLIMA

Presset på naturen, miljødelæggelser og klimaforandringer er globale kriser, der ikke kender til landegrænser. Derfor skal vi styrke samarbejdet mellem stater og andre magtfulde aktører, som kan sikre seriøse og bindende aftaler og virkemidler, der modvirker klimaforandringerne, miljødelæggelser og rovdriften på naturen, mens de negative konsekvenser, vi allerede i dag er vidne til, minimeres. Vi har en særlig forpligtelse over for de mest sårbare og udsatte lande og borgere. Vi må ikke efterlade regningen for vores økonomiske udvikling, industrialisering og overforbrug til verdens fattigste. Det kræver nye globale svar på, hvordan udvikling og velstand kan sikres på det økologiske systems præmisser i de lande, der ikke har gennemgået samme industrielle udvikling som os.

19.1: MERE SKOV

Danmark skal arbejde for, at alle verdens lande inden 2020 standser afskovningen. Når vi afbrænder regnskov, fjerner vi det bolværk, som egentlig skulle skærme os mod klimaforandringerne. Afbrænding af de tropiske skove er derfor dybt tragisk og problematisk. Verdens skove er med til at stabilisere – og tilmed reducere – CO₂-koncentrationen i atmosfæren. At bevare skovene er en dokumenteret omkostningseffektiv måde at modvirke klimaforandringer på, der samtidigt sikrer biodiversitet og mindsker fattigdom. Det er derfor et redskab, der er helt oplagt at tage i brug, når Danmark skal oversætte Parisaftalen og FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling til praksis og styrke vores indsats i syd.

På grund af skovbrandene, som bliver antændt af både multinationale selskaber og lokale landmænd for at få plads til især palmeolie-plantager og kødproduktion (men ofte forværret og forstærket af tørke osv.), udledes nogle dage flere drivhusgasser i Indonesien end fra hele USA's økonomi.

I Latinamerika er særligt sojaproduktion til foder, som også bruges i dansk landbrug, et stort problem, der rydder regnskov og ødelægger menneskers livsgrundlag. Når skovområder bliver fældet til fordel for sojaproduktion, går det oftest ud over de steder, som har den rigeste biodiversitet og er tættest befolket af oprindelige folk.

Danmark skal derfor først og fremmest sikre, at afskovningen stoppes så hurtigt som muligt, og at de oprindelige og naturlige skove bevares. Vi skal, hvor vi kan, arbejde for retningslinjer, der sikrer, at de produkter, vi importerer i Danmark og EU, ikke har forårsaget afskovning eller overtrædelse af oprindelige og lokale folks rettigheder. Derudover skal vi selv genoprette den forarmede skov i Danmark og arbejde for det samme i Europa og resten af verden. Vi skal lette presset på produktionssskovene og lade flere arealer ligge urørt, så naturlige økosystemer genoprettes.

19.2: GLOBAL GRØN OMLÆGNING AF LANDBRUGET

Vi skal fremme et natur-, miljø- og klimavenligt landbrug i hele verden: Vores jord er – næsteften vores oceaner – verdens største kulstoflager. Jorden kan lagre fire gange mere kulstof end alle klodens planter og træer tilsammen. Når jorden pløjes, underlægges monokultur, sprøjtes og gødskes, mister vi jordens evne til at binde kulstof, og dermed udledes store mængder CO₂ til atmosfæren. Derfor vil vi arbejde for en global omlægning til bæredygtigt landbrug, hvor vi regenererer den ødelagte jord ved at omlægge fra intensiv konventionel drift til mere natur-, miljø- og klimavenlige landbrugspraksisser. Når vi omlægger til disse nye produktionsformer, vil jorden ikke bare genvinde sin evne til at lagre kulstof, men også begynde at hive CO₂ ud af atmosfæren.

19.3: RED MADEN – BRØDFØD VERDEN

1,3 milliarder ton fødevarer går tabt hvert år. Det svarer til, at en tredjedel af de fødevarer, som årligt produceres på verdensplan, går til spilde. Mad, der ellers kunne brødføde tre milliarder mennesker. Vi skal udvikle en global protokol, der overvåger madspild. En "global food loss and waste protocol" kan give virksomheder og lande en standardiseret måde at måle og overvåge madspild på. Derudover bør vi sætte reduktionsmål for madspild i hhv. 2020, 2025, 2030 osv. Disse globale mål skal inddeles i nationale delmål, der gør det muligt for byer, virksomheder osv. at udvikle handlingsplaner. EU har for eksempel et mål om at reducere madspildet med 50 % inden 2050.

Danmark skal investere i at reducere fødevarespild i udviklingslandene. På grund af utilstrækkelig infrastruktur, energiforsyning mv. går store mængder fødevarer til spilde. Danmark kan bidrage til at reducere dette tab ved at investere i den manglende infrastruktur, herunder gennem etablering af decentral/off-the-grid elforsyning af vedvarende energi, som skaber mulighed for køling og viderebearbejdning af lokale fødevarer.

20: EN VERDEN FRI FOR KUL, OLIE OG GAS

Produktion af olie, kul og gas er den primære årsag til den galoperende klimakrise, og derfor skal Danmark arbejde for, at afviklingen af fossile brændsler bliver accelereret markant. Det er et bedrag af dimensioner at bilde befolkningerne verden rundt om ind, at vi kan fortsætte jagten på ny olie, kul og gas og bruge abnormt store mængder af penge, uden at det får fatale konsekvenser.

20.1: FULDT STOP FOR FOSSIL STØTTE I 2020

Vi skal også globalt udfase alle former for fossile subsidier – direkte og indirekte – på forbrugs-, produktions- og indvindingsiden inden 2020. I dag støtter verden ifølge IMF globalt fossile brændsler med 6,5 % af verdens BNP. Det er 530 milliarder USD om året. Det er mere end fire gange det beløb, vi støtter vedvarende energi med. Denne sorte støtte skal kanaliseres direkte over i støtte til vedvarende energi, energieffektiviseringer og forskning og udvikling af de teknologier, der understøtter den globale omstilling.

20.2: AFVIKLING AF FOSSIL PRODUKTION

Danmark skal arbejde for, at afviklingen af fossile brændsler bliver en del af implementeringen af Parisaftalen. Parisaftalen var historisk, men den er også en ramme, der nu skal udfyldes med reel handling. Desværre nævnes fossile brændsler ikke med ét ord i aftalen. I flere årtier har verdens lande klimaforhandlet uden at lave en aftale om at afvikle produktionen. Derfor skal Danmark sætte sig i spidsen for, at alle verdens lande laver planer for udfasning af kul-, olie- og gasproduktion. Danmark skal med det samme starte en koalition af lande, der arbejder for:

- at konkrete mål for udfasning af fossil produktion inkluderes i landenes klimaplaner, som skal opdateres hvert femte år.
- at alle lande indfører forbud mod at lede efter nye fossile brændsler.
- at FN's klimasekretariat hjælper lande med at lave planer for total udfasning af fossil produktion.
- at man i klimaforhandlingerne indgår en aftale om, at al sort støtte stoppes, og at investeringer i fossil infrastruktur forbydes.

20.3: ENERGISCENARIER FOR EN VERDEN UDEN KLIMAKRISE

Det Internationale Energiagentur IEA er verdens mest indflydelsesrige rådgiver på energiområdet, og de fremskrivninger om udbud og efterspørgsel, som organisationen årligt udgiver, benyttes hyppigt af regeringer og virksomheder til at styre politik og investeringer. Men IEA udvikler energiscenarier, der ikke stemmer overens med at nå Parisaftalens klimamål, og derfor er der fare for, at IEA's fremskrivninger bliver selvopfyldende profetier. I dag styrer IEA således politiske beslutninger og investeringer mod fortsat fossil afhængighed og klimakrise. IEA's scenarier har for eksempel muliggjort ny kulminedrift i Australien og olieboringer i Arktis.

IEA skal understøtte, ikke forhindre, at vi når Parisaftalens klimamål, og derfor skal Danmark sikre, at IEA's kommunikation, rapporter og anbefalinger bygger på modeller og energiscenarier, der er kompatible med Parisaftalen. Danmark skal sørge for, at der udvikles et nyt energiscenarie, som respekterer 1,5 grads-målsætningen, og at dette scenarie gøres til IEA's centrale scenarie.

21: GLOBAL GRØN TURISME

Turisme står samlet set for omkring 8 % af de globale udledninger og er med 4 %'s vækst om året en af de hurtigst voksende sektorer på globalt plan. Der er et enormt behov for løsninger på den globale turismes natur-, miljø- og klimabelastning.

21.1: RETNINGSLINJER FOR BÆREDYGTIG TURISME

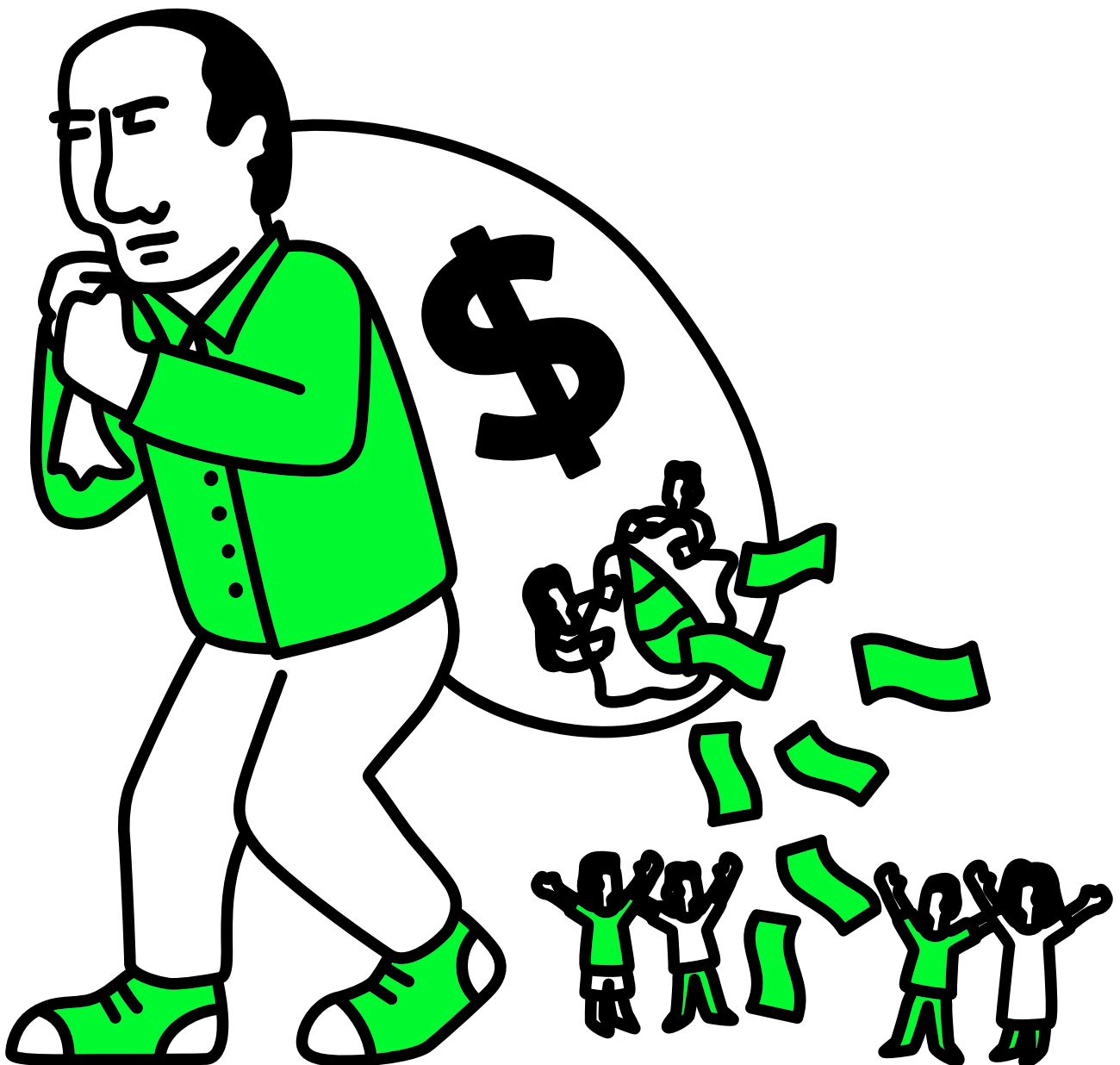
Vi skal udarbejde internationalt gældende retningslinjer og forvaltningsmetoder for bæredygtig turisme, som kan anvendes i alle former for turisme overalt i verden fra masseturisme til forskellige segmenter af nicheturisme. Vi har brug for regulering i form af innovative tiltag, der skaber incitament for, at folk rejser færre gange, men til gengæld er væk i længere tid. Man kunne forestille sig, at de større destinationer indfører rabatordninger for gæster, der bliver længere, og som har ladet sig transportere klimavenligt. Global Sustainable Tourism Council (GSTC) har udviklet nogle gode globale retningslinjer for hoteller, turoperatører og destinationer, men mangler transport- og CO₂-aspektet. Disse retningslinjer skal gøres internationalt gældende og videreudvikles, så de bliver endnu mere bæredygtige.

21.2: KLIMAAFGIFT PÅ FLYREJSER

Første skridt mod at gøre den globale turisme mere bæredygtig er at implementere klimaafgift på flyrejser, så prisen nærmer sig den reelle samfundsmæssige omkostning. Når det er billigere at flyve til Barcelona end at tage toget til Odense, er der noget galt.

Vi skal i Danmark indføre klimaafgift på flyrejser allerede nu, mens vi arbejder for det samme i EU og sidenhen i hele verden. Vi kan lade os inspirere af Sverige og i første omgang indføre en klimaafgift efter svensk model. Her skal luftfartsselskaberne betale 60 svenske kroner i skat per passager for en indenrigsafgang og rejser til EU. Mellemlange rejser beskattes med 250 svenske kroner, og de længste, oversøiske rejser med 400 svenske kroner. Denne flyskat vil vi derudover gøre progressiv, så ovennævnte beløb er på årets første rejse. Anden gang, man flyver til for eksempel Thailand, fordobler man afgiften. Tredje gang fordobler man igen.

KAPITEL 3: GLOBAL RETFÆRDIGHED

Ordet 'økonomi' kommer fra det græske 'oikonomia', som betyder husholdning. For 2.000 år siden var fokus på at håndtere hjemmets økonomi. Efterhånden som den økonomiske integration voksede, blev begrebet udvidet til den lokale landsby, hovedstaden og bystaten. Med Adam Smiths berømte bog Nationernes velstand fra 1776 blev økonomi en disciplin for nationalstater, og i det 21. århundrede er det nu på tide at udvide husholdningen til hele verdens økonomi.

Og den globale husholdning trænger i den grad til et eftertjek. Der er nemlig noget grundlæggende galt med prioriteterne, når 42 mennesker ifølge Oxfam ejer det samme som 3,7 milliarder mennesker, og 82 % af verdens samlede velstandsstigning sidste år stadig gik til den rigeste 1 %.

Mange mener, at globaliseringen af kapitalismen har skabt mere velstand, og det er også korrekt, at verden målt i kroner og øre er blevet rigere, og antallet af ekstremt fattige er faldet. Men når uligheden fortsat vokser, mens en milliard mennesker går sultne i seng hver aften, så er det bare ikke godt nok. Og som vi blandt andet ved fra den danske husholdningsøkonomi, fungerer kapitalismen bedst, når den er godt og grundigt reguleret af demokratiske institutioner.

Samtidig har vi et internationalt økonomisk system, der undergraver vores livsgrundlag på planeten ved ikke at indregne naturen og langsigtede konsekvenser, når der høstes kortsigtede fortjenester. Alternativet ønsker at regulere, omorganisere og demokratisere den globale økonomi, så den fremadrettet kommer til at eksistere på det økologiske systems præmisser og skaber mulighed for reel frihed for verdens befolkning. Dét er udfordringen for det 21. århundredes globale husholdningsøkonomi.

NATIONALT: NYE KRITERIER FOR SUCCES

22: ØKONOMI I BALANCE

De Tre Bundlinjer er en ny og langt mere retvisende måde, hvorpå man kan anskue, om samfundet udvikler sig i en positiv retning. Fra fagligt og politisk progressive miljøer kloden rundt spirer forslag frem til, hvad der kan afløse BNP som det centrale mål for fremskridt. Stadigt flere gør nu samme erkendelse: Jagten på BNP-vækst fjerner os fra det samfund, vi vil have. Vi ødelægger naturen med foruroligende hast. Den økonomiske vækst følges af stadig større ulighed. I stedet for de fleste landes endimensionelle økonomiske bundlinjer skal vi arbejde på at udbrede en alternativ model med tre bundlinjer: en grøn, en social og en økonomisk.

22.1: HELHEDSORIENTERET NATIONALREGNSKAB

Bruttonationalproduktet er ikke længere et tilstrækkeligt mål for samfundsudviklingen. I styringen af samfundet, også på globalt plan, skal BNP erstattes af principperne bag De Tre Bundlinjer, der giver et langt mere helhedsorienteret billede af, om udviklingen er på rette vej. Ideen om De Tre Bundlinjer skal ophøjes fra det nationale til det regionale og globale niveau. Prominente økonomer som nobelprisvinder Joseph Stiglitz har i årevis anbefalet andre metoder, der inddrager økologiske og sociale aftryk. Det er på tide, at vi lytter.

22.2: ANSVARLIGE VIRKSOMHEDER

Vi har allerede omfattende retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd i OECD- og FN-regi, men problemet er, at mange danske virksomheder simpelthen ikke kender til dem, og endnu færre formår at bruge dem i praksis. Retningslinjerne beskriver, at virksomheder har ansvar hele vejen ned i varekæden, og at de selvfølgelig er forpligtede til at sørge for, at deres aktiviteter ikke krænker basale menneskerettigheder, som for eksempel når virksomheder opererer i besatte områder uden den besatte befolknings tilladelse eller medvirker til korrupsion eller forurener miljøet. Retningslinjerne er gode og grundige, men de er stadig kun retningslinjer og ikke lovgivning. Alternativet vil i OECD og FN arbejde for at gøre dem bindende med sanktioner til virksomheder, der overtræder dem. Helt konkret er alle OECD-lande forpligtet til at have en klageinstitution – i Danmark har vi Mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd (MKI), hvor borgere kan klage over virksomheder, der ikke lever op til OECD's retningslinjer. Alternativet vil give disse institutioner flere muligheder for at uddele bøder og straffe virksomheder.

22.3: RETTIDIG OMHU I DEN PRIVATE SEKTOR

Større virksomheder i Danmark – såvel danske som udenlandske – skal i deres årsrapporter illustrere, at de er bevidste om deres ansvar som beskrevet i FN's og OECD's retningslinjer om ansvarlig virksomhedsadfærd. Vi skal have lovpligtig 'due diligence', så virksomheder skal vise, at deres aktiviteter ikke har negativ indvirkning på menneskers rettigheder og miljø i samtlige lande, de har aktiviteter i. I Frankrig har man netop vedtaget en sådan lov, og tiltaget minder om California Transparency in Supply Chains Act og den britiske Modern Slavery Act. Større virksomheder skal også underlægges krav om offentlig land-for-land-rapportering.

22.4: ANSVARLIGE PENSIONSSKABER

I Danmark har pensionskasser samlet set aktiver for næsten 3.000 milliarder kroner. I dag er disse kasser underlagt krav om risikospredning og finansielt afkast, men der er ikke krav om, at investeringerne skal være bæredygtige. Det vil vi i Alternativet ændre, så der i fremtiden skal tages hensyn til økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed i de investeringer, som danske pensionskasser, -foreninger og investeringsselskaber foretager i fremtiden. Alle investeringer skal derudover følge FN's retningslinjer for erhverv og menneskerettigheder (UN Guiding Principles on Business and Human Rights).

22.5: GRØNNE PENSIONSSKABER

Pensionskasser skal udvikle og implementere kriterier og vurderingsmetoder, der sikrer, at deres investeringer bidrager til at opfylde Parisaftalen og FN's 17 bæredygtighedsmål. Det vil betyde udfasning af investering i alle former for fossil infrastruktur: kulkraftværker, olie-, kul- og gasindvinding, virksomheder med tjæresand osv. Det vil også betyde stop for investeringer, der bidrager til skattely, monopoldannelse og forflyttelse af oprindelige folk og krænkelse af basale arbejdstagerrettigheder og fundamentale rettigheder.

22.6: POSITIVLISTE FOR ANSVARLIGE INVESTERINGER

Den danske stat skal vise vejen for private virksomheder og investorer. Vi er som skatteborgere alle medinvestorer igennem blandt andet statens og kommunernes investeringer i en række store selskaber, som investerer vores skatte kroner i virksomheder over hele verden. I stedet for at arbejde med en negativliste over virksomheder, man bør afholde sig fra at investere i, skal den danske stat have en positivliste, som virksomheder kan komme på, hvis de opfylder en række kriterier i forhold til menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og bæredygtighed. Denne liste kan sætte standard for ansvarlige investeringer og inspirere private investorer.

23: EN MERE RETFÆRDIG (UDVIKLINGS)POLITIK

I den ideelle verden havde vi ikke et afsnit om udviklingspolitik i vores globale udspil. I den ideelle verden havde vi et retfærdigt internationalt økonomisk system, hvor udviklingslandes sårbare økonomier ikke blev udnyttet, så vi ikke behøvede at give bistand. Men det er desværre ikke tilfældet. Alternativet vil håndtere de strukturelle problemer direkte – som vi foreslår i det internationale afsnit af dette kapitel – men indtil vi har et mere retfærdigt og solidarisk økonomisk system, skal vi selvfølgelig have en udviklingspolitik. Det overordnede mål for vores udviklingspolitik skal være at nedbringe ekstrem økonomisk ulighed mellem verdens lande, men også internt i fattige lande, hvor en lokal økonomisk politisk elite som en del af verdens rigeste plyndrer lande.

23.1: FORDOBLING AF DANSK UDVIKLINGSBISTAND

Udviklingsbistanden er på det laveste niveau i 30 år, og i flere år har Danmark været det land i verden, der har modtaget flest danske bistandskroner. Det har vi, fordi regeringer har valgt at bruge de midler, der skulle være gået til udviklingsbistand, til at betale for asyl og integration herhjemme. Den praksis skal ophøre, så vi sikrer, at den bistand, vi afsætter til at hjælpe ude i verden, rent faktisk også kommer ud i verden. Udviklingsbistand skal udelukkende finansiere udviklingsaktiviteter i udviklingslande. Midler til migranternes og flygtninges ophold i Danmark skal findes andre steder og ikke blandes sammen med eller betales af bistandsmidlerne. Vi skal derudover fordoble den danske udviklingsbistand fra 0,7 % af BNI til 1,4 % af BNI. Hvis vi for alvor ønsker at gøre op med verdens ekstreme ulighed, må vi som et af verdens rigeste lande gå forrest og sætte nye, høje standarder for udviklingsbistand, der kan inspirere andre rige lande.

23.2: STØT OPBYGNING AF UDVIKLINGSLANDES SKATTESYSTEMER

En af de mest livsvigtige funktioner for en stat er et funktionelt skattesystem, og derfor er det afgørende, at udviklingslande får hjælp til at opbygge og styrke deres skattesystem. Ligesom vi sender soldater og politifolk til konfliktområder for at hjælpe med kapacitetsopbygning, skal vi sende skatteeksperter til udviklingslande, der efterspørger det, for at hjælpe med at opbygge effektive skattesystemer. Disse eksperter skal bidrage med ekspertise på udviklingslandenes vilkår og ikke nødvendigvis blot videreføre OECD-skattetænkning.

23.3: EN ØKONOMISK VEJ TIL LIGESTILLING

Dansk udviklingspolitik har allerede stort fokus på kvinder, ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder – og med god grund. I alt for mange lande har kvinder grundlæggende færre rettigheder, de er oftere ofre for vold og overfald, særligt i konflikter, og på globalt plan er den økonomiske ligestilling stadig milevidt fra målet. Hvis ikke vi opnår ligestilling og sikring af de seksuelle og reproduktive rettigheder, kan vi ikke opfylde de 17 Verdensmål eller bekæmpe fattigdom. Samtidig med at vi fortsætter kampen for

kvinders reproduktive og seksuelle rettigheder, skal vi også sikre, at økonomien hjælper ligestillingen på vej i stedet for at hindre den. Vi skal have langt bedre data for værdien af ubetalt omsorgsarbejde, som kvinder udfører ti gange så meget af som mænd. Danmark skal være med til at sikre, at omfanget af ubetalt omsorgsarbejde mindskes og bliver delt mere ligeligt mellem kønnene. Vi skal sikre, at kvinder kan arbejde under ordentlige forhold med en rimelig løn, og at vi styrker kvinders mulighed for social og politisk mobilisering og indflydelse.

23.4: UDVIKLING OVER VÆKST OG EKSPORT

Ambassader skal bruges til diplomati og ikke til at fremme snævre erhvervsinteresser. I en nylig undersøgelse af landes placering i det diplomatiske hierarki er Danmark faldet støt fra en 11. plads i 1965 til en 46. plads i 2017. Foruden de seneste års massive nedskæringer i diplomatiet er en stor del af årsagen et skift i dansk udviklingspolitik mod snævre danske erhvervsinteresser – en vogn, som vores ambassader rundt om i verden nu også er spændt for i stedet for udviklingsarbejde og diplomati. Det giver mening at inddrage det private erhvervsliv i udviklingspolitikken, men det må aldrig blive på bekostning af fattige landes reelle udvikling og dansk diplomati.

23.5: IVÆRKSÆTTERI OG NYE VIRKSOMHEDSFORMER SOM UDVIKLINGSMOTOR

Verden har brug for stærkere fællesskaber på tværs af grænser, sektorer og civilsamfund. Fællesskaber, som fremmer gensidig forståelse, empati og innovation. Derfor vil vi arbejde for at afprøve nye innovative og eksperimenterende partnerskaber i udviklingssamarbejdet og det internationale samarbejde, der inkluderer private aktører, græsrodde, NGO'er og offentlige aktører. Som foregangsland for bæredygtigt iværksætteri vil vi særligt i vores udviklingsarbejde fokusere på entreprenørskab og iværksætteri. Vi vil eksperimentere med initiativer, der både involverer virksomheder og aktører i Danmark og samarbejdslandene. Projekterne kan indbefatte startkapital, mikrolån, sparring og rådgivning. Samtidig skal vi selvfølgelig kræve gennemsigtighed og sikre, at ressourcerne bliver brugt på bedst mulig vis og til det, de var tiltænkt, af de aktører, vi samarbejder med.

REGIONALT: EU FOR EN BEDRE VERDEN

24: PROGRESSIVE FINANSER

24.1: FÆLLES SELSKABSSKAT

Skatteindtægter, herunder selskabsskatten, er afgørende for et velfungerende samfund. Europæiske lande skal ikke konkurrere på at underbyde hinanden i et usolidarisk kapløb mod bunden – som vi alle taber på. Alternativet mener derfor, at vi skal indføre en fælles selskabsskat på tværs af alle medlemslande. På den måde sikrer vi, at de europæiske lande ikke konkurrerer på selskabsskatten, men på bæredygtige løsninger, uddannelse og infrastruktur. Vi støtter også arbejdet for CCCTB – den fælles, konsoliderede skattebase, der forhindrer skattetænkning mellem landene.

24.2: ADSKILLELSE AF BANKVIRKSOMHED OG SPEKULATION

Finanskrisen understregede, at den finansielle sektor kan tvinge hele den globale økonomi i knæ. Derfor skal vi tage kontrollen med pengeskabelsen tilbage fra de private banker. Vi skal dele de største systemiske banker op, så deres finansspekulation aldrig igen spiller hasard med hele samfundsøkonomien. Vi skal have almindelige banker og finansielle institutioner adskilt med vandtætte skodder.

24.3: SKAT PÅ FINANSIELLE TRANSAKTIONER

Kortsigtede, spekulative investeringer er problematiske for vores samfunds- og verdensøkonomi. Derfor foreslår vi, at der indføres en skat på finansielle transaktioner, en såkaldt tobinskat. Først i EU, derefter i verden. En minimalskat på finansielle virksomheder vil ramme de investeringer, der ikke gavner økonomien, mens de langsigtede (bæredygtige) investeringer – stort set – vil være upåvirkede.

24.4: ÅBENHED OM VIRKSOMHEDERS REGNSKABER OG EJERFORHOLD

Skattesnyd og -unddragelse er en gigantisk udfordring og påvirker hvert eneste land i EU og verden. Problemet kender ingen grænser og kan kun løses ved at samarbejde. Danmark skal presse på for, at EU indfører obligatorisk land-for-land-rapportering for selskaber, så de betaler skat der, hvor deres økonomiske aktiviteter ligger, og ikke der, hvor der er lavest skat.

GLOBALT: EN FAIR VERDENSØKONOMI

25: BEKÆMP EKSTREM ULIGHED

Alternativets overordnede globale økonomiske politik er at begrænse den ekstreme og stigende ulighed i og mellem lande. Når 42 mennesker ejer det samme som den fattigste halvdel af Jordens befolkning, så er noget grundlæggende galt. Der er mange kilder til denne ekstreme ulighed globalt. Historisk har især europæiske lande plyndret kolonier i hele verden gennem de seneste 500 år og skabt en globalisering, der stadig den dag i dag tilgodeser vestlige lande. Udligning af den ekstreme ulighed kræver streng regulering og overvågning af de globale finansielle markeder og af globale institutioner, hvor udviklingslande skal have langt mere indflydelse. Kun ved at give verdens fattige marginaliserede reel indflydelse på globaliseringen kan vi sikre et retfærdigt økonomisk system.

25.1: GLOBAL MINIMUMSLØN

Alternativet vil udforske muligheden for at indføre en global minimumsløn. Når kapitalismen er global, giver det kun mening, at regler og regulering, der beskytter arbejdere, også er det. I Danmark forhandles løn mellem arbejdsmarkedets parter, men globalt er vi muligvis nødt til at regulere. Økonomen Thomas Palley har foreslået en minimumsløn på 50 % af hvert lands medianløn, så den ville tilpasses lokale økonomiske forhold. Ifølge forfatter Jason Hickel, antropolog ved London School of Economics, har den Internationale Arbejdsorganisation ILO allerede vist, at de kan håndtere et sådant system. Systemet ville måske også kunne kobles med en universal basisindkomst, som ville tvinge arbejdsgivere til at hæve lønninger og spænde et sikkerhedsnet ud under de mest udsatte arbejdere.

25.2: NYE KRAV TIL HANDELSPOLITIK

Bæredygtighed skal være et grundlæggende element i samhandelsaftaler mellem stater og mellem virksomheder. Danmark skal arbejde for, at reglerne og prioriteringerne i WTO ændres, så bæredygtighed bliver en absolut topprioritet. Vi ønsker en ændring af de nuværende internationale regler i WTO, så det bliver nemmere at stille krav til produkters og tjenesteydelsers sociale og miljømæssige standarder. Desuden skal frihandelsaftaler indeholde menneskerettigheds- og miljøklausuler.

25.3: FAIR FORDELING AF VIRKSOMHEDERS OVERSKUD

Vi skal sikre bedre fordeling af virksomheders overskud ved at begrænse aktionærernes udbytte og promovere en regel om, at selskabernes topledere maksimalt kan tjene otte gange deres medarbejderes medianløn, som den internationale standard Wage Mark foreskriver. Virksomheder, der ikke lever op til disse standarder, skal udelukkes fra offentlige udbud.

25.4: FÆLLES SKABERKRAFT

Ligesom Alternativet kæmper for fælles ejerskab og andelsbevægelser i Danmark, mener vi også, at det ville skabe en mere retfærdig verdensøkonomi, hvis flere arbejdere fik medejerskab. Vi skal gennem udviklingsarbejde og bistanden tilskynde og promovere virksomhedsmodeller, der prioriterer mere retfærdige afkast, herunder kooperativer og medarbejderejede virksomheder. Og vi skal arbejde for at sikre arbejdernes rettigheder til organisering og deres strejkeret.

25.5: STOP LAND-GRABBING

På globalt plan er en af de største udfordringer for at bekæmpe fattigdom, global ulighed og nødtvungen migration den såkaldte land-grabbing. Over de sidste mange år er millioner af hektarer land i udviklingslande blevet opkøbt af store investorer og andre stater. Begrebet dækker over en af globaliseringens og neoliberalismens skyggesider, idet multinationale selskaber og udenlandske aktører og investorer overtager rettighederne til landområder i udviklingslande med henblik på produktion af fødevarer og eksport til det globale marked. På den måde mister lokalsamfundene adgang til deres egen jord, og såvel naturen som samfundet udpines for de lokale ressourcer, da overskuddet af produktionen flyttes til rigere lande, og hensynet til såvel mennesker som natur alt for ofte negligeres.

For at værne om vores jord og vores fællesskaber skal vi derfor tage en grundig diskussion af, hvordan rammerne og de lovmæssige forudsætninger for at købe og eje land og ejendom i vores samfund skal se ud. Det gælder ikke mindst retten til at blive ekstremt rig på at eje, opkøbe og spekulere i jord og ejendom, særligt på bekostning af fattige lande, som er rige på ressourcer. Vi skal som minimum begrænse store kapitalfondes muligheder for at spekulere i opkøb af land og ejendom med henblik på fortjeneste, særligt i fattige lande. Det kræver, at vi skærper kravene til udenlandske opkøbere markant og styrker lokalsamfundenes modstandskraft mod opkøb.

25.6: EFTERGIV GÆLD OG STYRK BÆREDYGTIG LÅNTAGNING

Fra 1980'erne og op gennem 90'erne steg mange udviklingslandes gæld eksplosivt og dermed også de summer, de fast skulle betale til kreditorer. Kravene om tilbagebetaling betød, at det blev svært for fattige lande at afsætte midler til nødvendige investeringer i deres egne samfund. Det medførte i starten af 00'erne et øget internationalt fokus på behovet for at eftergive gæld.

Selvom flere rige lande de sidste år har eftergivet dele af udviklingslandenes gæld, er landene stadig låst i en spændetrøje af krav. Krav om, at de frigivne midler bruges på investeringer i for eksempel infrastruktur, sundhedssektor og uddannelsesinstitutioner. Ligesom der er brug for, at vi i endnu højere grad eftergiver gæld, er der også brug for, at vi sikrer, at vi ikke ender i samme situation igen. Det kan opnås ved at udvikle internationalt bindende standarder, der sikrer ansvarlig låntagning, udvikling af uafhængige og fair procedurer for, hvordan og hvornår gæld kan eftergives, samt at vi mere generelt arbejder for en menneskerettighedsbaseret tilgang til gældsafvikling. Vi skal sikre, at de udviklingslande, som nu så småt er ved at komme på fode efter gældseftergivelse, klædes på og gives de bedst mulige rammer for at optage bæredygtige og fornuftige lån, der kan understøtte en bæredygtig udvikling. Endelig bør vi undersøge muligheden og behovet for at holde IMF og Verdensbanken erstatningsansvarlige for den dårlige rådgivning af udviklingslande, der har sat dem i dette jerngreb.

26: GLOBALT SKATTESAMARBEJDE

Skattely er en af de største hindringer for udvikling i verdens fattigste lande, der årligt går glip af milliarder af kroner, som kunne være brugt på skoler, hospitaler og infrastruktur. Et forsigtigt bud fra FN's Panel for Ulovlig Pengestrømme er, at afrikanske lande årligt mister mere end 300 milliarder kroner i ulovlig skatteunddragelse. Det er dobbelt så meget, som landene modtager i bistand. Hvis vi skal uligheden til livs, skal vi etablere et seriøst globalt skattesamarbejde, hvor lande, der undergraver fællesskabets interesser, bliver mødt med hårde sanktioner og udelukkelse. Og individer og virksomheder, der bruger skattely til at mindske skattebetaling og gemme formuer, bliver straffet.

26.1: GLOBAL SKATTEORGANISATION

Når kapitalismen er global, skal reguleringen selvfølgelig også være det. Ligesom vi har en verdensorganisation for handel (WTO), skal vi også have en for skat. En organisation, hvor nationalstaterne kan samarbejde og sikre fælles regler og standarder for skatteopkrævning. Hvor en intern domstol kan afgøre stridigheder, hvis enkelte lande eksempelvis undergraver fælles minimumskrav om selskabsskat eller åbenhed og dermed stjæler indtægter fra andre lande.

26.2: GLOBAL MILLIARDÆRSKAT

Vi skal komme den ekstreme globale ulighed til livs ved blandt andet at indføre en progressiv global formueskat for milliardærer. Indtægterne kan placeres i FN-regi til investeringer i realisering af FN's 17 Verdensmål. Oxfam vurderer, at en formueskat på 1,5 % for verdens milliardærer vil sikre skolegang til alle børn i verden.

DET, VI ER FÆLLES OM

Vi har med dette udspil forhåbentlig lagt nogle byggesten og skabt en forståelse af og tro på, at en anden – en bedre – verden er mulig. En verden, hvor menneskers muligheder ikke afgøres af, hvor vi er født. En verden, hvor vi lever i balance og ikke i konkurrence med naturen. En langt mere fredelig, demokratisk og retfærdig verden.

Hvis man søger ind til kernen i dette udspil, handler det helt grundlæggende om at bevare vores fælles udgangspunkt: kilden til liv; til grønne liv, til sunde liv. Til værdige og meningsfulde liv. Kilden til liv for de kommende generationer.

Det kræver, at vi værner om de fire elementer, som grækerne beskæftigede sig med for over 2.000 år siden: vand, luft, jord og ild. De fire elementer, der tilsammen er udgangspunktet for alt liv på Jorden. Alt det, vi er blevet givet. Alt det, vi giver videre. Alt det, vi er fælles om. Det handler om at sætte elementerne fri og genfinde vores forbindelse til dem – og om at være vores ansvar over for dem bevidst. Det kræver en ny globalisering, som kan bane vejen for den verden, vi drømmer om og længes efter. Kun på den måde skaber vi en anden verden. En bedre verden. En verden, som skal udvikles og beskyttes i en smuk fortælling om frihed og fællesskab. Den håber vi, I vil lade jer inspirere af og være med til at gøre til virkelighed.

PROCESBESKRIVELSE – SÅDAN ER POLITIKKEN BLEVET TIL

Udspillet ”En Anden Verden – Alternativets bud på et globalt kursskifte” er udarbejdet over længere tid i samarbejde med medlemmer, organisationer og interessenter.

I efteråret 2015 igangsatte Alternativet en række Politiske Laboratorier om Alternativets udviklingspolitik. Det kom der et godt udkast til udviklingspolitik ud af. Midlertidig var der stemning for at arbejde videre med at udvikle en samlet global politik, som både favner udviklings-, udenrigs og freds-og forsvarspolitik. Derfor blev der fra den Grønne Gang på Christiansborg udviklet en global analyse, der kortlagde politiske udviklingstendenser og behov. Analysen blev udviklet med afsæt i vores partiprogram som et forsøg på at løfte Alternativets nationale visioner og mærkesager til et globalt niveau.

Analysen dannede rammen for afviklingen af en række Politiske Laboratorier rundt i landet i foråret 2016 organiseret af en frivillig styregruppe og lokalkredsene. På den baggrund blev der udarbejdet seks grundvisioner for global politik, som blev vedtaget af Politisk Forum i november 2016. De seks visioner er som følger:

- Danmark – det bedste land for verden
- Global lighed
- Global bæredygtig omstilling
- Globale fællesskaber
- Danmark som humanitær stormagt
- Global beskyttelse og mobilitet

Sideløbende involverede vi en række danske debattører, forskere og eksperter i hvad vi kaldte en alternativ Taksøe-gruppe, der med reference til regeringens kulegravning af dansk udenrigspolitik, kom med alternative bud på Danmarks globale rolle. Det har skabt et solidt vidensgrundlag for det videre arbejde.

I maj 2017 afholdt vi et fagpolitisk laboratorium med en stor gruppe forskere, eksperter, NGO'er. Gruppen kom med forslag til udmøntningen af visionerne i flere mærkesager og forslag. Siden efteråret 2017 har politikere og medarbejdere på Den Grønne Gang på Christiansborg arbejdet med at kvalificere og konkretisere det samlede globale udspil. Vi har løbende konsulteret både interne og eksterne videnspersoner.